

Brodolomci niso lovili rib temveč tihotapili mamila

NEAPELJ - Posadka ribiske ladje »Pascoli«, ki se je potopila v soboto, ko se je nahajala kakih 90 milj severno od Palerma, ni lovila rib, temveč se je ukvarjala s tihotapljenjem mamil. Po pedsinocnji rešitvi petclanske posadke, sta namrec dva romala v zapor, ker sta bila na begu, ostali trije pa so v preteklosti imeli prav

tako opravka s pravico zaradi tihotapstva. V tihotapjenje pa je vpleten tudi brodar ribiske ladje »Furia dei Mari«, ki je v petek oddal radijski klic v sili, ko se je nahajal kakih 30 milj južno od Mallorce. Trenutno so Spanci prenehali iskati brodolomce ladje »Furia dei Mari«, Italijani pa bodo brzkone vztrajali.

Na 2. strani

Jusarji izbojevali pomembno bitko

TRST - Dezelno upravno sodišče (DUS) za FJK je »zamrznilo« sklep dezelnega sveta FJK, s katerim je bila prosekemu jusarskemu odboru odvzeta svobodna uporaba sredstev prejetih za uporabo zemljišča na Proseku med gradnjo avtoceste. Zahtevu je v imenu odbora vložil odvetnik Andrej Berdon, katerega je DUS včeraj obvestil o pomembni odločitvi, ki daje slutiti, da bo sodišče pozitivno razsodilo o celotni zadevi.

Na 5. strani

Pred sto leti sta brata Lumière ...

TRST - Tudi v FJK se bodo danes z vrsto prireditve spomnili stoletnice filma. Se posebno bogat in raznolik program so pripravili v trziškem občinskem gledališču, kjer se bodo predvajanja filmov zavlekla do konca januarja. Kljub svoji častitljivi starosti pa je današnji utrip filmske umetnosti zelo živahen, film pa se kaže kot viharen mladostnik. Od bratov Lumière pa je bila prehojena ze dolga pot.

Na 5. in 8. strani

VREME / UJMA ZAJELA VSO ITALIJO

Val slabega vremena na Tržaškem in Goriškem

RIM - V zadnjih dneh leta Italija beleži res čudne vremenske razmere: po nenavadno toplih dneh okrog božiča, ko so se na Siciliji celo kopali, je včeraj val slabega vremena zajel večji del polotoka. Mraz je pritisnil povsod, snežilo je tudi v nizjih predelih Severne in Srednje Italije, močan veter in razburkano morje so pestili vse obale, »visoka voda« je preplavila kraje ob beneški laguni in tudi v Liguriji.

Ujma je zajela vso Furlanijo-Julijsko krajino od morja do hribov. V nizini je pihal močan veter in je deževalo, hribe pa je pobelil sneg.

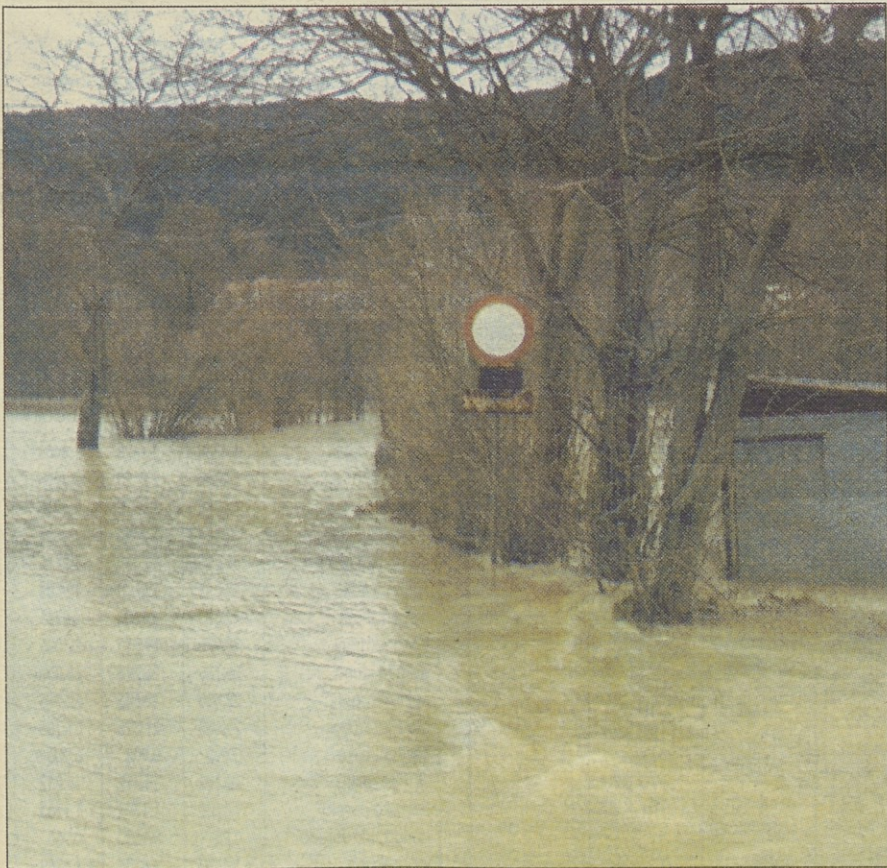
Na Trzaskem je prejšnjo noč zapihala burja, sunki so preseglj hitrost 140 km na uro, temperatura je strmo padla, mesto in okolico je prebelil sneg, zlasti na Krasu so poledenele ceste in so nastali visoki zameti. Promet je bil otežavljen, delo v pristanišču je zamrlo, na mejnih prehodih pri Fernetičih in na Pesku so prepovedali

tovorni promet. Gasilci so imeli ves dan polne roke dela predvsem s skodo, ki jo je povzročila burja, na srečo pa ni bilo hujskih posledic. Zvečer je zopet pritisnil mraz in so spet morali posipati ceste s soljo.

Na Goriškem je največ preglavic povzročila voda. Potem ko je v torek in cez noč padlo več kot 100 mm dežja, je včeraj jutraj Vipava na območju Rupe in bližnjih vasi v Sloveniji prestopila bregova in poplavlila polja. Voda je v Rupl segla tik do his in delno zalila nekatere kleti in gospodarska poslopja. Tudi Soca pri Pierisu in hudournik Birsu pri Medehi sta poplavlila polja in prekinila promet na nekaterih cestah. V Krminu je 40 cm vode zalilo občinsko gledališče, ki ga obnavljajo.

Vremenske napovedi niso nič kaj obetajoce: po današnjem izboljšanju vremena, naj bi jutri spet zapihala burja, mraz bo, zelo verjetno bo deževalo in tudi snežilo.

Na 3. strani



Sneg je prebelil Kras, burja pa povzročila precej nevšečnosti v Trstu (zgoraj); na Goriškem pa je narasla Vipava prestopila bregova in zalila polja (spodaj)

BOSNA IN HERCEGOVINA / IFOR SE SPOPRIJEMA S SLABIM VREMENOM

Sporazum na preizkušnji

SARAJEVO - Opolnoči je minil rok, do katerega naj bi se s ključnih položajev vzdolž bojne črte, ki ločuje sprte strani v Sarajevu in okolici, umaknili vsi srbski in vladni vojaki.

Pripadniki Iforja poudarjajo, da gre za prvi resni preskus, ki naj bi pokazal, ali so sprte strani pripravljene dosledno uredničevati mirovni sporazum. Včerajsnje napovedi predstavnikov Nata so zbujele upanje, da bo dogovor izpolnjen.

Očitno se Iforju postavlja po robu le vreme. Narasla Neretva je poplavlila francosko oporišče pri Mostarju, poveljnik italijanskih karabinerjev pa je med nevihto z avtomobilom zdrsnil s ceste in izgubil življenje.

Na 12. strani





NOVICE

V Trapaniju mafija umorila paznika

TRAPANI - Mafija skuša ustrahovati policijske agente, ki so zaposleni v zaporih in s tem močno osibiti strog nadzor nad zaprtimi mafijci. Tako so preiskovalci razložili umor 30-letnega policijskega agenta Giuseppeja Montalda, do katerega je prišlo dva dneva pred božičem v Trapaniju. Montaldo je bil namreč v službi v zaporu Ucciardone, in sicer prav na odseku, kjer so zaprti mafijci, ki se udeležujejo raznih procesov. Dva tedna tega je med drugim skesani mafijec Aurelio Neri orisal sedanji položaj zaprtih mafijcev in njegov razvoj. Neri je namreč izjavil, da se je nadzor nad zaprtimi zelo ublažil, ker se mafijci vneto poslužujejo člana 41 novega pravilnika, ki dopušča stike z zunanostjo. Tudi kako je bil izveden atentat na Montalda dokazuje, da so mafijci o premikih in navadah agentov dobro obveščeni (pricakali so ga pred tastovim domom) in da je pretok informacij zelo dober.

Raggio spodbija poročanje dnevnika Il Giornale

MILAN - Odvetnik Gaetano Pecorella, ki zastopa Maurizia Raggio, je izdal tiskovno sporočilo, v katerem pravi, da so nekatere vesti, ki so jih objavili nekateri časopisi, neosnovane. Gre za izjave, ki jih je dnevnik Il Giornale pripisal Raggiu, ki je trenutno v mehiških zaporih. Raggio naj bi izjavil, da je bankir Francesco Pacini Battaglia (vpleten je v afero ENI) predal odvetniku Giuseppeju Lucibellu 5 milijard lir, da bi jih izročil Antoniu Di Pietru. Raggio pravi, da se je z novinarjem Pasqualettom samo sestal, da se nista dogovorila za intervju, da ga je torej novinar na skrivaj snemal, da pa je vsekakor novinarju govoril samo o »glasovih, ki kroziijo«, ne pa o dokazanih dejstvih.

RIM / FINANČNI MANEVR

Jutri naj bi vlada odobrila »dodatek«

Državi naj bi navrgel 5 tisoč milijard



RIM - Dopolnilo k finančnemu zakonu naj bi državi prineslo dodatnih pet tisoč milijard lir, in sicer dodatno naj bi oklestili razne izdatke za 1480 milijard, novi prihodki pa naj bi znašali okrog 3.800 milijard lir. Zaenkrat na-

tančnejših podatkov ni bilo dobiti, razen izjave ministra za proračun Masera, ki je po srečanju s predsednikom vlade Dinijem dejal, da se bo vlada predvidoma sestala jutri in v obliki dekreta odobrila »dodatek«.

Kot je se povedal Masera, se je predsednik vlade Dini včeraj sestal s finančnimi ministri in s sefom državnega računovodstva Monorchiom. Pregledovali so razna poglavja in posamezne postavke, vendar dokončnega načrta o dodatnem ukrepu, ki naj bi dopolnil že izglasovan finančni zakon, se niso izdelali. Vsekakor naj bi vlada nameravala podraziti alkoholne pijače in tobak, zaradi česar so že uradno protestirali prodajalci. Kot je izjavil tajnik vsedravnega združenja Sergio Baronci, bi podrazitev tobaka spodbudila tihotapljenje in protizakonito preprodajo, ki že sedaj predstavlja skoraj petino celotne prodaje.

SEJA DEŽELNEGA SVETA FJK

Zaključila se je splošna razprava o proračunu

Danes sklepno glasovanje o finančnih dokumentih

TRST - Dezelni svet Furlanije Julijske krajine je na včerajšnji celodnevni seji odobril vse člene večletnega proračuna 1996-1998 in proračuna za leto 1996. Na današnji seji pa bo po odobritvi posameznih členov zakonskega osnutka, ki je povezan z dezelnim finančnim zakonom, glasovala o vseh dezelnih finančnih dokumentih, o katerih so svetovvalci razpravljali v zadnjih tednih.

Pred božičnimi prazniki je skupščina že odobrila 55 od 75 členov, ki sestavljajo finančni dokument, včeraj pa je zaključila splošno razpravo. Med vprašanji, ki so na včerajšnji seji zahtevala

najsiršo poglobitev, so bili posegi v korist obrtništva, socialne kooperacije, trgovine, turizma in pa izvajanje komunitarnih posegov. Popoldanski del zasedanja je predsednik skupščine Giancarlo Cruder za nekaj časa prekinil, da bi medtem prva svetovalska komisija odobrila drugo spremembo večletnega proračuna 1996-1998 in proračuna za prihodnje leto. Dezelni odbor pa je medtem pripravil amandma, ki zadeva sodelovanje Dezele v konzorciju ronskega letališča. Na današnji seji bo torej dezelna skupščina glasovala o vseh finančnih dokumentih v njihovi celoti.

TRENSKO MORJE / NEOBIČAJEN EPILOG BRODOLOMA

S splava romali v bolnišnico, dvojica pa z lisicami v zapor

Tudi ostali trije člani »Pascolia« so bili stari znanci policije



NEAPELJ - Z resilnega splava so romali v bolnišnico, od tu pa dva v zapor, za druge pa se že zanimajo preiskovalci. To je neobičajen epilog brodoloma ribiške ladje »Pascolia«, ki se je potopila v soboto, ko se je nahajala kakih 90 milj severno od Palerma. Predsinocnjim je splav najprej opazila neka danska trgovska ladja, nato pa so jih rešili s helikopterjem. V bolnišnici, kamor so sprejeli rešene brodolomce, je 36-letni Francesco Pizzimenti (na sliki AP po aretaciji) telefoniral zeni in ji zasepetal, da ga ni nihče odkril. Pizzimenti je namreč ob sprejemu v bolnišnico dal zgrešene osebne podatke, ker je bil na begu po obsodbi zaradi tihotapljenja s hasisom. Njegov pogovor pa je prestregel neki policist, ki je obvestil svoje

nadrejene. Poleg Pizzimentija so aretirali tudi Michela Romana, ki je bil prav tako na begu. Ostala trojica (kapitan, brodar in strojnik) je v preteklosti imela prav tako opravka s pravico zaradi tihotapstva.

V tihotapljenje pa je vpleten tudi brodar ribiške ladje »Furia dei Mari«, ki je v petek oddal radijski klic v sili, ko se je nahajal kakih 30 milj južno od Mallorce, tako da so preiskovalci sedaj dokončno prepričani, da sta se ribiški ladji podali na razburkano morje, da bi tihotapili mamila. Trenutno so Spanci prenehali iskati brodolomce ladje »Furia dei Mari«, Italijani pa bodo brzkone vztajali, ker si hočejo biti na jasnem, kaj je počela ta ribiška ladja tako daleč od matične luke v Mazari del Vallo.

Italijanski bersaljeri odhajajo na Balkan



Italijanski bersaljeri so včeraj odpotovali iz Salerno v Sarajevo. Na ladjo San Giorgio so vkrcali 220 vojakov in 150 vozil. Ladja z italijanskimi vojaki bo pristala v Pločah.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		27. DECEMBER 1995	v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija SARA milnica: tel. +39/40/636311 Agencija Roma: tel. +39/40/411611 Agencija Dorjio: tel. +39/40/831131		ameriški dolar	1560,00	1607,00
		nemška marka	1091,00	1124,00
		francoski frank	318,00	326,00
		holandski gulden	973,00	1003,00
		belgijski frank	52,70	54,90
		funt sterling	2427,00	2500,00
		irski šterling	2506,00	2580,00
		danska krona	281,00	290,00
		grška dragma	6,50	6,90
		kanadski dolar	1145,00	1180,00
		japonski jen	15,10	15,70
		švicarski frank	1352,00	1393,00
		avstrijski šilling	154,80	159,80
		norveška krona	247,00	254,00
		švedska krona	236,00	242,00
		portugalski escudo	10,30	10,80
		španska pezeta	12,80	13,40
		avstralski dolar	1160,00	1195,00
		madžarski florint	11,00	14,00
		slovenski tolar	11,70	12,70
		hrvaška kuna	265,00	290,00

KMEČKA BANKA - GORICA		27. DECEMBER 1995	v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni
		ameriški dolar	1557,00	1607,00
		nemška marka	1095,00	1130,00
		francoski frank	317,00	328,00
		holandski gulden	971,00	1001,00
		belgijski frank	52,90	54,70
		funt sterling	2421,00	2511,00
		irski šterling	2501,00	2596,00
		danska krona	281,00	291,00
		grška dragma	6,50	7,10
		kanadski dolar	1143,00	1183,00
		švicarski frank	1355,00	1390,00
		avstrijski šilling	154,50	159,50
		slovenski tolar	11,50	12,40

MILANSKI DEVIZNI TRG		27. DECEMBER 1995	v LIRAH		
		valuta	nakupni	srednji	prodajni
		ameriški dolar	—	1589,670	—
		ECU	—	2027,150	—
		nemška marka	—	1106,630	—
		francoski frank	—	323,700	—
		funt sterling	—	2467,170	—
		holandski gulden	—	988,420	—
		belgijski frank	—	53,860	—
		španska pezeta	—	13,076	—
		danska krona	—	285,830	—
		irski funt	—	2549,830	—
		grška dragma	—	6,675	—
		portugalski escudo	—	10,591	—
		kanadski dolar	—	1168,880	—
		japonski jen	—	15,467	—
		švicarski frank	—	1373,370	—
		avstrijski šilling	—	157,280	—
		norveška krona	—	250,780	—
		švedska krona	—	238,940	—
		finska marka	—	364,850	—
		avstralski dolar	—	1189,550	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG		15. DECEMBER 1995	v DEM		
		valuta	nakupni	srednji	prodajni
		ameriški dolar	1.4388	1.4428	1.4468
		funt sterling	2.2155	2.2225	2.2295
		irski funt	2.2905	2.2975	2.3045
		kanadski dolar	1.0454	1.0494	1.0534
		nizozemski gulden	89.225	89.335	89.445
		švicarski frank	123.825	123.93	124.03
		belgijski frank	4.8551	4.8651	4.8751
		francoski frank	28.975	29.035	29.095
		danska krona	25.735	25.795	25.855
		norveška krona	22.585	22.645	22.705
		švedska krona	21.665	21.725	21.785
		italijanska lira	0.898	0.902	0.906
		avstrijski šilling	14.192	14.212	14.232
		španska peseta	1.1703	1.1743	1.1783
		portugalski escudo	0.95	0.953	0.956
		japonski jen	1.4139	1.4154	1.4169
		finska marka	33.135	33.215	33.295



VAL SLABEGA VREMENA / OD MORJA VSE DO HRIBOV

Na Tržaškem že tretjič ujma: sneg, poledica, burja in mraz

Ze tretjič je v zadnjem mesecu sneg pobelil Trst in okolico: po večdnem južnem, deževnem in nadpovprečno toplim vremenu je prejšnja noč zapihala močna in hladna burja, se pred polnočjo se ji je pridružilo grmenje, nakar se je dezsprevrgel najprej v sodro, potem pa je v mestu padal zled, v vsej okolici pa sneg. Sunki burje so ponoči presegle hitrost 140 km na uro, ponekod so ceste poledenele, drugod pa so nastali neprehodni snežni zameti. V zgodnjih jutranjih urah je snežilo tudi v mestu, tako da je ob prvi jutranji luci vsa pokrajina bila popolnoma pobeljena. Na srečo pa se je opoldne vreme nekoliko izboljšalo, vsaj snežilo ni več in tudi burja se je nekoliko pomirila, tako da na srečo ni bilo hujših posledic. Težav pa seveda ni manjkalo.

Ze ob 23.30 so vozila

cestnega podjetja Anas pričela posuvati s soljo poledenele ceste na Krasu, trem tovrstnim tovornjakom se je v kratkem pridružilo še sedem plugov zaradi snega. Največ dela je bilo na vzhodnem delu Krasa od Opcin do Peska, kjer je zapadlo približno 10 cm snega, vendar ga je burja nanosila v visoke zame. Prvi jutranji promet se je odvijal le s težavo, ponekod je prislo do manjših prometnih nesreč in daljših zastojev: tako je bilo skoraj na vseh cestah na Krasu, pa tudi na strmih cestah, ki peljejo v mesto, kot n.pr. na gornjem delu Ul. Commerciala, ki so jo zaprli iz previdnostnih razlogov. Vendar je promet že malu pred 9. uro jutraj skoraj povsod redno stekel. Izjema je gornji del Scale Sante, kjer se je porusil podporni zid in so cesto zaprli od stevilke 190 navzgor. Zaradi

preplavljenega cestnišča je promet zastal pri Sv. Andreju, pri Zavljah pa je zaradi 300 metrov dolge in pol metra globoke luže nastala kolona, ki je segala onstran meje do Skofij.

Prek mejnega prehoda Rabojev so preusmerili ves tovorni promet za Slovenijo, ker je tovornjakom bil do večera prepovedan promet prek Ferneticev in Peska zaradi velikih zmetov pri Razdrtem in Kozini. Tudi zasebna vozila so morala imeti zimsko opremo, da so lahko peljala iz Italije v Slovenijo. Ze pred Peskom je italijanska policija ustavljala vsa vozila, ki niso bila opremljena z verigami ali z zimskimi gumami.

Največ dela so imeli - kot vedno - gasilci: do poldneva so jih klicali ze več kot stokrat, posegli pa so zaradi padanja ometa, dimnikov, televizijskih anten, reklamnih napisov, božične razstve-

tljave, zaradi poplavljenih podstresij in kleti, predvsem pa, ker je veliko vej in celo dreves popustilo pod težo mokrega snega. Tudi Rdeči kriz je moral poseci velikokrat, vendar niso za beležili hujših primerov nesreč, pač pa predvsem slabosti zaradi gripe, ki v zadnjih dneh pustosi tudi pri nas.

V pristanišču je delo povsem zamrlo in so morali ojačiti privezi, nekaj ladij pa je moralo čakati na odprtem in razburkanem morju, da je burja popustila in so se sele popoldne lahko privezale ob pomole.

Na srečo se je popoldne vreme nekoliko izboljšalo, vsaj pihalo ni več tako sukovito, dez in sneg pa sta počasi ponehala. Vendar je ostalo hladno, temperatura je padla za 10 stopinj v primerjavi s predvečernim, proti večeru pa se je tako shladilo, da je ponekod spet nastal led na cestah.

Vremenoslovci napovedujejo, da se bo burja danes nekoliko osibila, delno se bo razjasnilo, mraz pa ne bo popustil. Vreme se bo poslabšalo jutri, ko bo spet pihala močna burja, lahko pa bo tudi deževalo oz. snežilo.



Avtostoparja si očitno nista pričakovala takega vremena, pa vendar nista obupala... (foto KROMA/Balbi)



Zjutraj je marsikdo moral skidati sneg izpred hiše, da se je lahko odpeljal (foto KROMA/Balbi)

Snežilo je na hribih, v nižini dež in veter

Sneg je pobelil tudi Furlanijo, predvsem alpski lok, pa tudi gricevje in del nižine. Po eni strani je to nedvomno razveselilo smučarje in predvsem turistične delavce, ki si obetajo ugoden začetek sezone. Snega je sicer povsod več kot dovolj, vendar je predvsem

na območju okrog Mokrin pa tudi drugod na prisojnih pobocjih možno, da se bodo utrjali plazovi svežega snega, ki je prekril zledenelo skorjo.

Glavne ceste so prevozne: na odseku avtoceste od Vidma do Trbiža je zagotovilo nemoteno prevoznost

nič manj kot 63 plugov in tovornjakov, ki so posipavali cestnišče s soljo. Po Karniji in na gorskih prelazih so potrebne snežne verige.

Snežilo je tudi v furlanski nižini, ki pa so jo pestili predvsem veter, ki je polomil veliko dreves, in močni nalivi.

NAJHUJE JE BILO PRI RUPI, KJER JE VIPAVA NARASLA VSE DO HIŠ IN PREPLAVILA POLJA

Reke so na Goriškem prestopile bregove

GORICA - Kar tri reke na Goriškem so včeraj jutraj prestopile bregove in poplaviše nižinske predele ob strugah. Najhuje je bilo pri Rupi, kjer je Vipava narasla vse do hiš in ponekod zalila kletne prostore, gospodarska poslopja in vrtove. Na drugem koncu pokrajine se je iz struge razlila tudi voda hudournika Birsa in poplaviša polja med Medejo in Fratto. Cesta med krajema je bila zaradi tega ves dan zaprta. Soča kljub močno naraslemu pretoku ni povzročala hujših škri razen pri Pierisu, kjer je voda zalila precej hektarjev polja in ogrozila prevoznost nekaterih cest ne pa hiš ali drugih objektov.

Poplave so posledica izdatnega dežja prejšnjih dni. Nalivi in odjuga, ki je stalila sneg v gorah, so povzročili alarm ze prejšnjo soboto. Stanje se je nato začasno izboljšalo, a le do torka popoldne, ko je v nekaj urah padlo na Goriškem več kot 100 mm dežja. Zvečer je z Vipavskega začela briti burja in sunkovito znižala temperaturo, tako da je cez noč sneg pobelil vso okolico Gorice in občasno naletal tudi v mestu.

Bolj kot sneg pa je probleme povzročala voda. Ze ponoči so gasilci opravili nekaj desetih posegov zaradi zalitih kleti in podvozov. Nekaj

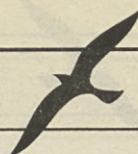
težav je bilo s prevoznostjo cest na Krminskem v smeri proti Vidmu in Cedadu. V Krminu je 40 cm vode cez noč zalilo občinsko gledališče, ki ga prenavljajo. Vipava je močno narasla ze ponoci, najhuje pa je bilo včeraj zgodaj jutraj, ko je prestopila bregova onkraj meje in poplaviša območje med Rencami, Biljami in Mirnom. Voda je zalila mnoge ceste, tako da so bili navedeni kraji deloma nedostopni in posamezna poslopja delno pod vodo. Tik pod Mirnom se je voda razlila tudi cez nasip v blizini državne meje in v kratkem casu zalila vso gmajno tja do prvih rupenskih hiš.

Ljubo Tomsic živi v eni od najbolj izpostavljenih hiš v Rupi in to zanj ni bila ne prva ne najhujša tovrstna izkušnja. Na stenah hiše so se opazni znaki poplave leta 1978, ko je stari most na državni cesti se zadrževal vodo in je takrat Vipava poplaviša številna rupenska poslopja. Tokrat so Tomsicevi imeli srečo, saj se jim je voda ustavila le kak centimeter pred hišnim pragom. Zalila je svinjak in skladišče, vinograd in vrt, pesek, ki so ga nanosili občinski delavci in prostovoljci civilne zaštite pa je zavaroval hišo. Na drugem koncu Rupe je voda zalila staro hišo, ki pa jo je priletna stanovalka

pred časom zapustila in je sedaj prazna. Gasilci so bili ves dan na delu tudi pri gostišču "Pri Tomažu" v Gabrjah, kjer je voda poplaviša kletne prostore. Na Peci so uprizorili pravcato reševalno akcijo, da so spravili na suho konja in dva psa. Zivali so bile v baraki pod vasjo, ki je last Ivana Brajnika iz Standreza. Gasilci so do njih prisli z gumenjakom: psa so spravili na coln, preplašenega konja pa so privezali in mu pomagali, da je prebredel približno 300 metrov do kopnega. Pri Rupi je ostal pod vodo traktor, na drugem koncu je sredi jezera vendar dovolj visoko ostal panj, kar nekaj je bilo poplavljenih barak in skladišč orodja. Na srečo je pred poldnevom vode nehala narasčati, popoldne pa je ze dokaj vidno upadala v olajšanje krajanov, občinskih upraviteljev in reševalcev.

Zupan Igor Petejan, ki je ves dan spremljal dogajanje in koordiniral ukrepanje, je ugovarjal, da je tokratna poplava bila nekoliko nenavadna. »V preteklosti je težave povzročala narasla Soča, ki ni mogla sprejemati pritoka Vipave. Tokrat pa je bilo v spodnjem toku Vipave vse v redu, tako da ni bilo težav za spodnji del Sovodenj in Gabrij, medtem ko je poplavo pri Rupi povzročil prestop bregov pri Mimu«.





INPS / S 1. JANUARJEM

Novi prispevki za sodelovanje

10 - odstotni prispevek za sodelovanje, za umetniške in profesionalne dejavnosti

Pokojninska reforma uvaja obvezo 10-odstotni prispevek (delno ga krije »naročnik«, delno pa »izvajalec«) na dohodke-honorarje, ki jih davkoplacevalec vnovčuje za opravljanje tistih samostojnih dejavnosti, ki niso podvržene obveznemu pokojninskemu zavarovanju. Člen 49 zakona št. 335/95 uvršča v ta sklop tri kategorije samostojnih dejavnosti: 1. opravljanje umetniške in profesionalne dejavnosti; 2. finančno-svetovalna dejavnost in 3. koordinirano in redno sodelovanje.

Opredelitev profesionalnih likov pod 1. in 2. točko ne more biti sporna, medtem ko obstajajo določeni dvomi v zvezi s koordiniranim in rednim sodelovanjem. Gotovo ne spadajo v ta sklop ročne ali trgovske storitve. Sodelovanje v nekem profesionalnem studiju je vsekakor podvrženo 10-odstotni prispevni stopnji. Če ima ta sodelavec lastno pozicijo IVA, mora plačati dajatev, razen če ni kot profesionalen obvezno zavarovan pri drugem pokojninskem skladu. Če pa opravlja koordinirano in redno sodelovanje brez pozicije IVA, je brez vsakega dvoma podvržen 10-odstotnemu odvzemu.

Kot koordinirano in redno sodelovanje je opredeljeno upravljanje družb ali ustanov in vloga

nadzornikov. Vprašljivo pa je, ali je podvrženo odtegljaju tudi dopisovanje zunanjih sodelavcev za časopise in revije. Občasno objavljane člankov je pravno opredeljeno kot avtorska pravica in ga kot takega ne breme- ni 10-odstotna pri-

spevna stopnja. Isto tezo bi lahko zagovarjali za kroniste oziroma stalne dopisnike s terena, vendar pa zadeva ni še povsem razčiščena. O tem se bo moral naknadno še izreči zakonodajalec oziroma pristojno ministrstvo za delo. (ma)

INPS bo v letu 1996 zabeležil 23.000 milijard lir primanjkljaja

Srbstveni zavod INPS se utaplja v dolgovih. Po izračunih upravnega odbora proračun za leto 1996 izkazuje 23.118 milijard lir primanjkljaja. Na osnovi dodatnih ukrepov, ki jih vsebuje finančni zakon, se utegne ta razkorak nekoliko omiliti na sicer se vedno visoki vrednosti 21.619 milijard lir. Mnogo bolj zaskrbljujoče so absolutne številke, ki zadevajo premoženjsko stanje. Premoženjski primanjkljaj zavoda INPS dosega namreč astronomsko vrednost 85.488 milijard lir, medtem ko bo za plačilne potrebe zavod potrosil 77.078 milijard lir. Proračun so se dodatno obremenile obveznosti, ki si jih mora INPS prevzeti na osnovi starih razsodb Ustavnega sodišča. Se zlasti obremenjujejo bodo izdatki za krije dopolnilnih deležev družinskih pokojnin in za zagotovitev minimalnih pokojnin nekaterim upravičencem: INPS bo za kritje teh dozorelih dodatkov potrosil 3.950 milijard lir. Brez te obremenitve bi za izplačilne potrebe zadostovalo 74.000 milijard lir, se pravi se nizja vsota, kot jo določa finančni zakon. Vsake stiri mesece bo zavod preverjal finančno stanje in se sproti prilagajal danim razmeram.

Ce se zaustavimo pri posameznih postavkah, ki ustvarjajo tolikšen primanjkljaj, predstavljajo največjo obremenitev pokojnine in druge storitve v korist kmetovalcev. Ti bodo v letu 1996 »ustvarili« primanjkljaj 9.566 milijard lir. Sklad odvisnih delavcev bo zabeležil primanjkljaj 7.241 milijard lir, medtem ko bo za posege države INPS potrosil 9.362 milijard lir. Izgub pa nimata sklada trgovskih in obrtniških zavarovancev: obrtniki bodo v letu 1996 imeli 1.629 milijard lir proračunskega presežka, obrtniki pa bodo privarčevali 604 milijarde lir. (ma)

PATRONAT INAC SVETUJE

Pravica do 13. mesečnine

Kot vsak uslužbenec ima do nje pravico tudi družinska pomočnica

»Pri neki družini v Trstu delam od maja letos kot pomočnica po 25 ur na teden. Gospodar mi redno daje plačo in plačuje socialno zavarovanje. Sedaj pričakujem plačo za december in ne vem, če tudi moji kategoriji pritiče 13. plača, ki jo prejema ostali odvisni delavci. Imam to pravico ali ne?« S.Z.

Ob božičnih praznikih ima tudi družinska pomočnica pravico do 13. mesečnine, ki jo delodajalec običajno izplača skupaj z decembrsko plačo. Tako predvideva in določa kolektivna pogodba, ki priznava božično na-

kazilo tako italijanskim kot tujim državljanom. 13. plačo mora delodajalec izplačati v vsakem primeru, tudi če pomočnica ne dela s polnim urnikom, temveč opravi le po nekaj ur na teden. Če je pomočnica zaposlena pri več družinah, ji mora vsaka izplačati svoj delež. Ob redni in stabilni zaposlitvi je 13. plača finančno enaka decembrski. V kolikor se plača obračunava tedensko, moramo tedensko plačo pomnožiti z 52 (tednov v letu) in nato deliti z 12 (mesece v letu).

Celotna 13. plača pritiče le v primeru,

da je zaposlitev trajala vse leto od januarja do decembra. V nasprotnem primeru ima pomočnica pravico do tolikih dvanajstih, kolikor je bilo mesecev zaposlitve. Celotni mesec se upošteva, če je zaposlitev trajal vsaj 15 dni. V kolikor se je med letom spreminjala višina plače oziroma tarifa za opravljeno delo, mora delodajalec izračunati mesečno povprečje na osnovi prejemkov v teku cellega leta.

V našem specifičnem primeru ima pomočnica pravico do božičnega nakazila v višini 7/12 decembrske plače. (ma)

Zemljevid občine Trst iz leta 1829 - 19

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskga tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%.

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo za leto 1995 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

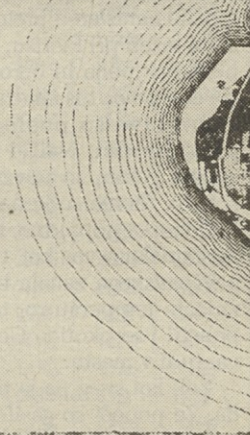
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG



tivi numeri marcati mune.

48. Comer Giorgio	13. Semela Giovanni
49. Favorez Matteo	14. Semela Giovanni
50. Saffran Giev.	15. Zanini Gaetano
51. Corti Antonio	16. Pollani Lorenzo
52. Garusich Matteo	17. Agheb. Illegro
53. de Dolecchi Domini	18. Semela Mark. e Gic.
54. Pregl Gioseffa	19. Semela Mark. e Gic.
55. de Franceschi T. e	20. Enenkel Appoloni
56. Sestari Anna	21. Besechi Ant. e Mat.
57. Cohen Emanuele	22. Zonta Maddalena
58. Shugan Giovanni	23. Fecchi Giovanni
59. Sanzin Matteo	24. H. scorchatore. e Schmid.
60. Cargniet An. e fig.	25. de Thurn Cont. e Pel.
61. Pelis Leonardo	26. de Gubiani Saverio
62. de Conti Giust. e Lor.	27. Clum Giovan. Mar.
63. Fabris Andrea	28. de Giovanni Donat.
64. Fariola Appolonia	29. Klum Matteo
65. L. R. Demanico	30. Fiolter Bartolomeo
66. Cronest Dr. Giuseppe	31. Er. Ch. de Kupferschein
67. Vescovite	32. Er. Ch. de Kupferschein
68. de Conti Caterina	33. Riber. Michele
69. Minerbi Grazia	34. Pizzami Pietro
70. Tarabochia Matteo	35. Corvatich Michele
71. Tarabochia Matteo	36. Clum Gio. Maria
72. Sacchi Felice	37. Cherssiach Giuseppe
73. Franovich Aloise	38. Bruderssch Ant. e Gio.
74. Sanzin Matteo	39. Clum Matteo e Gio.
75. Cale Alefsandro de	40. Glavina Giorgio
76. Secondo Genaro de	41. de Giuliani Etisal.
77. Urbas Matteo	42. Gherdel And. e Luc.
78. Cronest Dr. Giuseppe	43. Preba Maria
XVICS.M.Maddalena superiore	44. de Conti Giust. e Stef.
1. Cronest Dr. Giuseppe	45. Lach Matteo
2. Dinelli Nicolo	46. Crach Francesco
3. Posar L. e Petrucci	47. Snider Rosa
4. Fecchi Tom. e Gio.	48. de Giovanni Donat.
5. Fecchi Giorgio	49. Kalovich Cecilia
6. Rusconi Giacomo	50. de Costanzi Giev.
7. Maurer Matteo	51. Zanini Gaetano
8. de Leo Antonio	52. Posar Matteo
9. de Costanzi Gio.	53. Lach Lorenzo
10. Janesich Caterina	54. Meccovich Luca
11. de Sartorio Gio. G.	55. Zangna Michele
12. Caputo Caterina	56. Franuse Giovanni
13. Feller Elio Jellusich	57. Gherdel Imoletti
	58. Bertol Matteo

Lazzaretto vecchio





OD 1. JANUARJA / NOV ZAKON PROTI ONESNAŽENJU ZRAKA

Omejitve tudi za katalizirana vozila

V soboto in na božič previsok odstotek ogljikovega monoksida v mestnem središču

Prvega januarja bodo v vseh italijanskih mestih z več kot 150 tisoč prebivalci in torej tudi v Trstu začeli veljati novi predpisi proti onesnaženju zraka. Gre za strožji normativ, na podlagi katerega bodo občinski upravitelji morali omejiti promet, če bodo kontrolne naprave izmerile nedovoljene količine strupenih plinov v zraku.

Doslej so pri nas nadzorovali samo količino dušikovega dioksida in ogljikovega monoksida, ki uhajata iz izpušnih cevi vozil z motorji, ki rabijo navadni osvinčeni bencin. Zaradi tega so tudi omejitve prometa doslej zadevale samo tovrstna vozila, medtem ko so lahko prosto krožili katalizirani avtomobili, ki rabijo zeleni oz. neosvinčeni bencin. Na podlagi novih določil ministrstva za okolje pa bodo od 1. januarja občinske uprave morale nadzorovati tudi drobni prah, ki ga dvigajo vsa vozila, predvsem pa količino bencina in policikličnih aromatičnih ogljikovodikov, torej plina, ki ju proizvajajo navidezno ekološki motorji kataliziranih vozil. Ze najmanjše količine teh dveh plinov so nadvse strupene: promet bo treba omejiti, če bo v kubičnem metru zraka 15 tisočink grama bencina in 2, 5 milijardink grama policikličnih aromatičnih ogljikovodikov.

V Trstu in v drugih mestih bodo morali zato namestiti nove merilne naprave, za katere je pristojno ministrstvo že dodelilo 80 milijard lir prispevkov. V nekaterih mestih, kot so Milan, Turin,



Bologna in Firenze, so tovrstne centrale že postavili, v Trstu pa smo očitno v zamudi. Veliko vprašanje pa se postavlja predvsem v zvezi z že dalj časa najavljenim občinskim odlokom, s katerim nameravajo preurediti promet v mestnem središču. Po neuradnih informacijah naj bi osrednjo mestno prometnico od Senenega trga do železniške postaje, torej Drevored D'Annunzio, Ul. Carducci in Ul. Ghega prepovedali prometu vozil brez katalizatorja. Ker pa bo novi zakon omejeval tudi promet kataliziranih vozil, preti nevarnost, da bo preureditev prometa zastarela, se preden bo stopila v veljavo, saj bo omejevala promet na podlagi zakonodaje, ki bo zapadla z novim letom.

Medtem je družba Agip Petroli pričela s prodajo neosvinčenega bencina z nizko stopnjo bencina in sicer 1, 4 odst. namesto običajnega 1, 8 odstotka, kar naj bi znižalo onesnaženje za vsaj eno tretjino. Tovrstni bencin že prodajajo v videmski in pordeonski pokrajini, v kratkem pa bo na razpolago tudi v Trstu.

Da je onesnaženje zraka v mestu res nevzdržno, dokazujejo zadnji podatki centrale na Goldonijevem trgu: prejšnjo soboto in na sam božič so zabeležili več kot 11 miligramov ogljikovega monoksida na kubični meter zraka, ko pa je najvišja dovoljena mera 10 miligramov.

Na sliki: včerajšnja dolga kolona vozil pri Zavljah zaradi slabega vremena; v mestu pa so tovrstni prizori vsakdanji (foto KROMA/Balbi).

SUSPENDIRAN SKLEP DEŽELNEGA ODBORA FJK

DUS razsodil v korist proseških jesarjev

Odbor zastopa odvetnik Andrej Berdon

Proseski jesarji lahko spet razpolagajo z odškodnino, ki jo je podjetje Place Moulin izplačalo za večletno zasedbo zemljišča pri Proseku med gradnjo avtoceste. Odvetnik Andrej Berdon, na katerega se je obrnil proseski jesarjski odbor, je namreč pri Dezelnem upravnem sodišču (DUS) izbral suspenzijo sklepa deželnega odbora FJK, ki je osporaval pravici jesarjev o svobodni uporabi nakazanih sredstev (vedno v okviru nalog in ciljev jesarjskega odbora). Po tej pomembni odločitvi sodnikov DUS-a je upravičeno sklepati, da bo tudi meritorna odločitev v korist proseških jesarjev.

Za osvetlitev celotne zadeve je treba poseci nekoliko nazaj. Do decembra '89 je delniška družba Place Moulin, ki je gradila avtocesto, imela dovoljenje, da uporablja zemljišče ob trgovini Mobilificio Lanza, ki sicer sodi v zgoniško občino, vendar pa pripada proseskemu jesarjskemu odboru in je zato vključeno v okvir tržasko občinske uprave. Od

decembra '89 dalje je podjetje brez pogodbe na omenjeno zemljišče se vedno odlagalo in dolagalo zemljo, zaradi česar je prišlo do spora med podjetjem in tržasko občino. Spor je bil premoščen 21. decembra lani s podpisom sporazuma, ki je v korist proseskega jesarjskega odbora določal 160 milijonov lir odškodnine. Vsoto so nakazali na tekoci račun jesarjskega odbora pri bančnem zavodu CRT na Opčinah, s čimer je bila jesarjem dana možnost, da se denarja poslužijo v mejah svojih pristojnosti.

Povsem nepričakovano pa je deželni odbor FJK 14. julija letos odobrila sklep, s katerim je uporabo denarja vezal in znesek pretopil v državne obveznice. Proti odločitvi je odločno nastopil proseski jesarjski odbor, ki je zadevo poveril odvetniku Andreju Berdonu. Kot mu je nalagal mandat, je Berdon vložil pritožbo na DUS, istocasno pa je predstavil tudi zahtevo o suspenziji veljavnosti sklepa deželnega odbora.

Dezelno upravno sodišče bo namreč o zadevi vsebinsko razpravljalo čez čas, medtem ko se je precej hitro izreklo o tem, če je treba sklep deželnega odbora izvajati ali ne. TAR je uresničevanje sklepa dezelnega odbora suspendiral z odločitvijo, ki so jo sodniki sprejeli 14. decembra, včeraj pa so o svoji odločitvi obvestili odvetnika Berdona. Kot je poudaril Andrej Berdon, gre za zelo pomembno odločitev, kajti malo verjetno je, da bi se DUS, ko bo o vprašanju razpravljal vsebinsko, drugače odločal. Skratka tokratna odločitev navaja k upravičeni oceni, da bo tudi v naslednji fazi Dezelno upravno sodišče spodbilo teze dezelnega odbora FJK. S proseskimi jesarji, ki bodo imeli spet na voljo 160 milijonov lir, pa se lahko veselijo tudi drugi, saj je primerov prilaganja oz. neupravičene uporabe jesarjskih zemljišč več. Ob tem pa je seveda se zlasti pomembno dejstvo, da se upoštevajo stare pravice domaćinov. (bip)

NOVICE

Gojenci Dijaškega doma v Kranjski gori

Gojenci tržasko Dijaškega doma, ki so se prijavili za zimovanje v Kranjski gori, so srečno prispele na cilj. Okoli 70 gojencev in vzgojiteljev je nastanjenih v Domu Zveze prijateljev mladine v Kranjski gori. Predstavniki vzgojiteljev se je včeraj ogledal po telefonu in sporočil, da so srečno prispele, da je okolico pobelil sneg, ki bo v teh dneh vsem v veliko zabavo.

Priložnost pa so gojenci in vzgojitelji izkoristili tudi, da bi staršem in prijateljem voščili srečno novo leto.

Menia hud na tržasko občinsko upravo

Poslanec Nacionalnega zavezništva Roberto Menia se je razhudil ob sklepu tržasko občinske uprave, ki bo na Trg Libertà spet postavila kip avstrijske cesarice Elizabete. »Če je kip Sissi na enem najpomembnejših tržaskih trgov, je nujno, da bi na Oberdankovem trgu postavili mušcenikov kip,« je dejal Menia, po katerem je bila avstroogrska cesarica protitalijansko nastrojena.

Gian Luigi Cecchini predsednik ERDISU

Odbor za imenovanja dezelnega sveta FJK, ki mu predseduje Giancarlo Cruder, je izrazil popolno mnenje glede kandidature prof. Gian Luigi Cecchinija za predsednika ERDISU (Dezelne ustanove za pravico do univerzitetnega študija) iz Trsta.

Natečaj luške kapitanije

Tržaska luška kapitanija sporoča, da je v Uradnem listu št. 95 bis z dne 12. decembra 1995 objavljen natečaj za 20 mest podporočnika bojne ladje, ki je namenjen diplomiranim kandidatom in za 8 mest mornariškega podčastnika, ki je namenjen kapetanom dolge plovbe, strojnimi kapetanom ter pomožnim podporočnikom bojne ladje z dvema letoma službe. Rok za predložitev prošnje bo zapadel 11. januarja 1996. Interesentom so vse informacije na razpolago na tržaski luški kapitaniji.

Natečaj za didaktične ravnatelje

Tržasko solsko skrbništvo sporoča, da bo pismeni izpit natečaja na osnovi naslovov in izpitov za 503 mesta didaktičnega ravnatelja osnovnih sol dne 12. januarja 1996 ob 8. uri na sedzu Državnega tehničnega instituta »A. Pacinotti« v Benetkah-Mestrah, v Ul. Caneva 93.

Ul. Ponzanino zaprta za promet

Zaradi del na telefonskem in električnem omrežju je občinska uprava sklenila, da podaljša do 6. januarja zaprtje Ul. Ponzanino za promet. Prav tako je prepovedano parkiranje na Ul. Molino a Vento na odseku med ulicama Rivalto in Montecchi na strani sodih hisnih števil.

LEPA TRADICIJA / PRED NOVIM LETOM

Izmenjava voščil na Škofijah

Utrjuje se želja po tvornem sodelovanju med obmejnimi varnostniki



Na mejnem prehodu na Škofijah so si predstavniki obmejnih nadzornih organov in carine ter oblasti kot že vsako leto tudi včeraj izmenjali novoletna voščila (Foto KROMA). Zbrali so se v pravem prijateljskem vzdušju

na italijanski strani meje, nazdravili so novemu letu ter si izmenjali dobro založeni kosarici z različnimi božičnimi darili. Tudi včerajšnje srečanje na Škofijah je potrdilo, da so odnosi med italijanskimi in slovenskimi obmejnimi

organi zelo dobri, vsi skupaj pa so na njem nazdravili nastopajočemu novemu letu z željo, da bi bilo novo leto še uspešnejše in da bi se sodelovanje med obmejnimi organi v nadalje in v obojestransko korist se okrepilo.

Letošnji bencinski boni bodo veljavni še do 21. januarja

Trgovinska zbornica sporoča, da je bil rok za uporabo bencinskih bonov za leto 1995 podaljšan do vključno nedelje 21. januarja 1996. To pomeni, da posestniki bencinskih bonov lahko na crpalkah tržasko pokrajine tankajo bencin po znižani ceni. Kar pa zadeva sprejem prošnje o zamenjavi vozila ali pa predložitev novih prošnje za kontingent bencina za leto 1996 Trgovinska zbornica sporoča, da bo te prošnje sprejemalo podjetje »Azienda Benzina« v Ul. Valdirivo 2/b do petka 12. januarja 1996; sprejemalio jih bo od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 ter od 14.30 do 16.15.

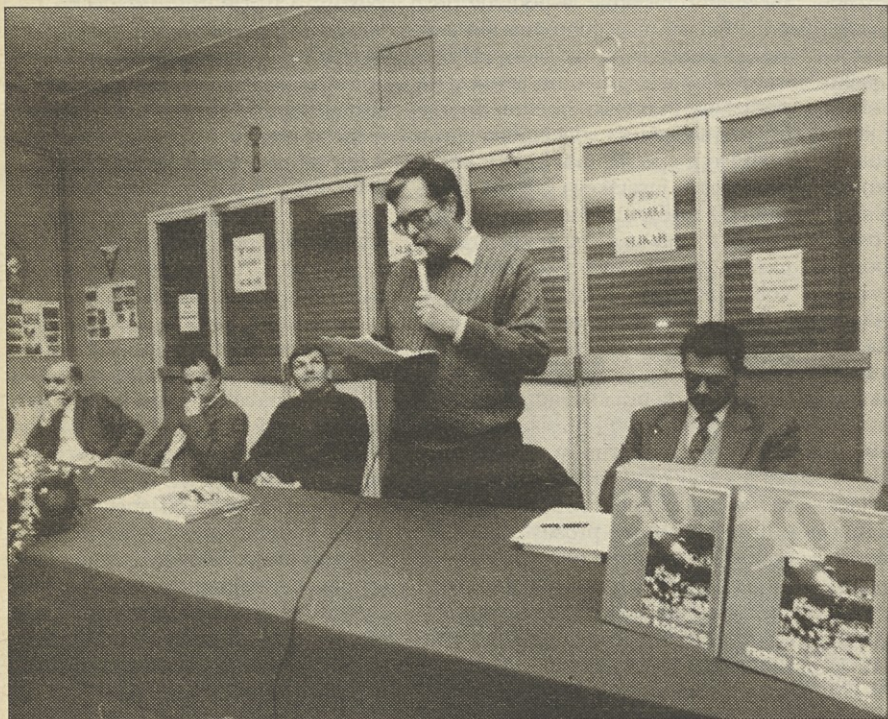
Trgovinska zbornica nadalje sporoča, da se bo razdeljevanje bencinskih bonov za leto 1996 začelo 22. januarja 1996; kje in kako jih bo razdeljevala pa bo Trgovinska zbornica naknadno sporočila preko tiska, poleg tega pa bo tudi dala natisniti lepake z vsemi potrebnimi obvestili.



BOROV ŠPORTNI CENTER / KNJIGA

Sinoči predstavili 30 let naše košarke

Zajetno delo Branka Lakoviča je prava enciklopedija košarke v zamejstvu



Na pobudo Združenja slovenskih sportnih društev v Italiji je bila sinoči v Borovem športnem centru pri Sv. Ivanu uradna predstavitev knjige športnega delavca ter pobudnika in velikega ljubitelja zamejske košarke Branka Lakoviča »30 let naše košarke« (Foto KROMA). Za to priložnost so se v centru zbrali številni bivši in aktivni košarkarji ter športni delavci nasploh, ki niso hoteli zamuditi priložnosti, da bi se s svojo prisotnostjo zahvalili Branku Lakoviču za res giantsko delo, ki ga je doslej opravil na košarkarskem področju in za njegov zadnji napor - knjigo na 400 straneh o 30-letni zgodovini zamejske košarke.

Za to priložnost so v športnem centru uredili fotografsko razstavo s fotografskimi posnetki iz zgo-

dovine zamejske košarke, tako da je predstavitev knjige res lepo izpadla. Na njej je najprej v imenu ZSSDI, ki je skupno z Borom in Jadranom pobudo podprlo, spregovoril Mario Susteršič; besedo je nato prevzel predsednik košarkarskega kluba Bor Renato Stokelj, ki je tudi izročil izvod knjige Diani Spacal v spomin na dragega Sava, nekdanjega košarkarja, ki ga žal ni več med nami. Spregovoril je predsednik Košarkarskega združenja Jadran Pavel Vidoni, ki je Lakovičovo delo označil kot enciklopedijo naše košarke, za njim pa se Igor Canciani in prava ziveca košarkarska enciklopedija Sergij Tavčar; ob koncu pa seveda tudi sam avtor, ki se je zahvalil prav vsem, ki so mu na katerikoli način pomagali in tako omogočili izid knjige.

Zahteven načrt za kakovostni preustroj

Nove možnosti po podpisu sporazuma o miru v BiH

Pretekle dni se je sestal odbor sekcije za zunanjo trgovino pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. Prva točka na dnevnem redu je bila ko-optacija nove odbornice Barbare Lokar, sledila je razprava o občnih zborih SDGZ in sekcije podjetnikov, ki se ukvarjajo z mednarodno trgovino, prevozi spedicijo in drugimi povezanimi sektorji. Pri tem so prišle do izraza težnje po novem pristopu in delovanju na širšem področju, ki predstavlja tradicionalno zaledje naših mednarodnih trgovcev. Podpis mirovnega sporazuma v Bosni in koncu embarga za ZR Jugoslavijo pomenita dokončno zeleno luč za ponovno vzpostavitev gospodarskih odnosov in sode-

lovanja z vsemi nekdanjimi jugoslovanskimi republikami.

Predstavniki nekaterih najuglednejših tržaskih zunanjetrgovinskih podjetij so bili mnenja, da je treba angazirati trgovinske zbornice in druge pristojne ustanove, ki naj bi pomagale podjetjem, da se vključijo v sirši program vlaganj in obnovitvenih projektov, ki bodo realizirani v Bosni in drugje s pomočjo mednarodnih skladov in kreditov.

Zunanjetrgovinska podjetja bodo morala posvečati posebno skrb tudi Sloveniji, Hrvaski in drugim trgovinam srednje in vzhodne Evrope. Mnoga podjetja iz teh držav, predvsem mlajša in dinamičnejša, ki so zrasla s

procesom privatizacije, iščejo neposredne stike v Italiji in na drugih tržišcih. Ostaja pa še veliko manevrskega prostora in možnosti sodelovanja za naša podjetja, ki so si nabrala izkušnje oz. se opremljajo z novimi stroitvami in strokovnostjo (skladišča, distribucijska mreža, servis).

Vprašanje preustroja iz splošnih uvožno-izvoznih v distribucijska in grosistična podjetja z močno specializacijo, bo ena izmed najzahtevnejših postavk dela za naslednja leta. Potrebo po pravem miselnem preskoku ob dejstvu, da imamo opraviti z vedno širšim internim trgovim, je pomenljivo izpostavil na zadnjem sekcijem občnem zboru predsednik Vidoni, ko je

izzivalno predlagal spremembo naziva te sekcije in črtanje omejevalne oznake »zunanja trgovina«.

Ob skupnih nastopih, gospodarskih misijah in drugih akcijah predstavlja najboljšo sredstvo za rast strokovnosti in uredništev nacrtovanih ciljev - izobraževanje. Mednarodni kot ostali sektorji so zelo potrebni izpopolnjevanja in odpiranja perspektiv. Tako lastniki podjetij kot tudi uslužbenci bodo lahko sledili trem tečajem, ki jih je Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje pripravil za potrebe mednarodne trgovine: poslovna anglescina, tečaj za vmesne kadre (t.j. izkušene in vodilne sodelavce), marketing za zunanjo trgovino.

Nov odbor sekcije za zunanjo trgovino je močno pomlajen: ob mladih predsedniku Robertu Vidoniju in tajniku Miriam Korsič, so bili potrjeni Edi Kraus (Aurura Viaggi), Danilo Cunja (Cunja prevozi), Edi Ferluga (Furlani Trading), Bogdan Petelin (Infodata), Vojko Kocjan (Koimpex), Aleks Oberdank (Sacat), Karlo Zerjal (Safti), Vojko Peric (Trimac), Boris Siega (Velox) in Adriano Sosis (ZTT). Bilo pa je izvo-ljenih kar 9 novih odbornikov: Dario Stofa (-Adriaimpex), Adriano Mocnik (Adriatrans), Barbara Lokar (Cogeco), David Mikulus (Frci), Fabio Pahor (Ferrofrucia), Andrej Don (Friulexport), Walter Malalan (Mercantile), Aleksander Coretti (Resim) in Sonja Stavar (-Typographic).

ZBORI / NA POVABILO ZDRUŽENJA ADO

Škedenjski zbor nastopil v Foljanu

Nastop je bil priložnost za navezavo stikov s tamkajšnjim zborom Elanico

Že večkrat smo spremljali naše zборе na raznih gostovanjih izven naše pokrajine, v italijanskem ambientu in vedno smo lahko ugotovili, da je bil sprejem lep, prisrčen, da so znali poslušalci vrednotiti petje naših zborov.

Tako je bilo tudi v četrtek zvečer v Foljanu, kjer so pevke zbora Ivan Grbec iz Skednja pod vodstvom svoje več kot uspešne zborovodkinje imele celovečerni koncert.

Pevke so bile gostje tamkajšnjega Zdrže-

nja za podaritev raznih organov A.D.O. Fogliano - Redipuglia, katerega predstavnik je na večeru spregovoril o pomenu delovanja združenja ter o visokem številu ljudi, ki se prav iz naše dežele odzivajo klicem na pomoč raznih bolnikov, ki lahko prezivijo in živijo samo s pomočjo presajenih organov.

Temu obveznemu začetku večera je nato sledil nastop zbora, ki je zapel 12 pesmi tako dobro in doživeto, da je moral, na željo številnih poslušalcev, do-

dati se eno pesem na uradnem delu večera, na družabnosti pa še veliko več.

Mi, ki smo zbor samo spremljali, smo bili ganjeni nad dejstvom, kako so ljudje sprejeli slovenski zbor in znali ceniti njegovo petje, njegovo podajanje, kar zahtevnega programa. Pevke so se na začetku opravičile, da so v glavnem prehlajene; pa to opravičilo ni bilo potrebno, saj so program izpeljale tako, kot smo ga od njih vajeni slišati.

Nastopa so se udele-

zili predstavniki vseh krajevnih oblasti, pevke in občinstvo pa je pozdravil tudi župan Foljana Visintin. Družabnost ob kozarcu je prijateljske vezi in odnose se utrdila tako, da so bile pevke že povabljene za 6. januar na večer, ko bodo v Foljanu pozdravili domači pevski zbor, ki se bo poimenoval Elanico in katerega člani so že pokazali voljo, da bi s slovenskim zborom iz Skednja se sodelovali in skupno peli na podobnih prireditvah.

Neva Lukeš

ZALOŽBA MLADIKA

Izšel prvi italijanski prevod Valvazorja

Te dni je v Trstu izšel prvi italijanski prevod Valvazorja, ki sta ga za slovensko zamejsko založbo Mladina pripravila Paolo G. Parovel in Ariella Tasso Jasbitz.

Gre za antologijo na 336 straneh z naslovom »1689 Trieste, Lubiana e la Carsia di Johann Weichard Valvasor« (1689 - Trst, Ljubljana in krški svet Johanna Weicharda Valvazorja), v kateri so faksimilirani izvirni teksti in bakrorezi z vzporednim italijanskim prevodom.

Knjiga predstavlja tudi prvi zgodovinski opus Ljubljane v italijanski.

mesecu januarju.

Nova izdaja spada v okvir kulturnega informiranja italijanske javnosti, kar je Mladina uspešno zacela že leta 1994 z objavo prve italijanske izdaje Brizinskih spomenikov prof. Janka Jeza, ki vsebuje tudi sintetičen pregled srednjeveške zgodovine slovenskega naroda, ki ga je napisal Paolo G. Parovel. (Ta tekst uporablja Vatikan za informiranje o slovenski zgodovini in kulturi tistih italijanskih calnikarjev, ki bodo spremljali papežev obisk v Sloveniji).

Založnik je mnenja, da je izčrpana slovenska kulturna informacija v italijanskem svetu nujna za premostitev hude dezinformacije, ki pospešuje nepotrebne etnične in mednarodne napetosti.

POLICIJA / NELEGALNA PRODAJA

Zaplenili 45 kg nevarnega pirotehničnega materiala

Bliza se konec leta in s tem je povezana navada streljanja raznega pirotehničnega materiala, od petarda do bengalskih ognjev. Prodaja tovrstnega blaga je podvržena strogim varnostnim predpisom, ki pa jih nekateri ne spoštujejo. Tako je tržaska kvestura že zaplenila 45 kilogramov raznega pirotehničnega materiala pri osebah, ki niso imele ustreznega dovoljenja za prodajo. Pet oseb so prijavili sodstvu, med temi tudi dva kramarja.

Policija sporoča, da bodo v prihodnjih dneh se bolj poostri nadzorstvo, tudi zato, da ne bi prodajali cenjenih proizvodov slabe kakovosti, ki so lahko nevarni za one, ki se bodo ob novem letu veselili s hrupnim streljanjem. Zato priporočajo vsem, naj ne kupujejo takega nepreverjenega pirotehničnega materiala: majhen prihranek lahko povzroči hude posledice!

Že drugič iz istega lokala naravnost v zapor

Policija je aretirala 38-letnega Marina Cociancicha iz Rovt 46/1. Moral bi biti v hišnem priporu, vendar so ga policisti zasacili v lokalu na Pončani. Bil je v istem lokalu, kjer je pred kratkim povzročil pretep, med katerim je ranil 29-letnega Alessandra Frata: zalucal mu je kozarec v obraz, da so ga stekleni drobci ranili in se mu zasadili v desno oko, zaradi česar tvega, da bo celo izgubil vid. Prav zaradi tega so Cociancicha takrat aretirali. V naslednjih dneh so ga izpustili iz koronejskih zaporov na hišni pripor, ki pa ga ni spoštoval in se je zaradi tega moral spet vrniti za rešetke. Tokrat pa sodnik prav gotovo ne več tako prizanesljiv.

OBISK PRI ZDRUŽENJU ANDOS

Spodbujanje k ustvarjalnosti

Združenje skrbi za ženske, ki so bile operirane na prsih

Do nedelje je potekala v prostorih Pokrajinskega sedeža ANDOS - Vsedržavnega združenja žensk, ki so bile operirane na prsih, razstava izdelkov članic združenja za božične in novoletne praznike.

Razstavljenih je bilo okrog 1300 izdelkov, ki so bili primerni za darila in za katere so uporabile raznovrstne materiale (od odvrženih steklenic in ostankov raznih tkanin do suhega cvetja, ki so ga ženske same nabrale, posušile, pobarvale in tudi pripravile sopke in razne ikebane). Razstavljenih je bilo veliko cipk, tudi takih, ki so primerne za obeske na božičnem drevesu, pa prijemalk, predpasnikov in se bi lahko naštevali.

»V našem združenju se srečujejo ženske, ki so bile operirane zaradi raka na prsih,« nam je povedala odgovorna pri Andosu za našo pokrajino Luisa Nemež. »Nasega sedeža pa nočemo spremeniti v nekakšno ambulanto, ampak želimo s svojo dejavnostjo vlti ženskam pogum za nadaljnje življenje in željo po ustvarjalnosti.«

Dejavnost združenja je zelo bogata. 21. decembra so na sedežu praznovala božič ob igranju tombole in raznih družabnih igrar.

Danes bo imelo združenje letno skupščino. 6. januarja pa bo v dvorani Don Sturzo v Ul. Don Sturzo 4. novoletni

koncert, na katerem bo nastopila godba od Korošcev.

Vsak dan, razen ob sobotah, so na razpolago članice, ki opravljajo tajniško delo. Ob torkih nudi sedež socialno pomoč, ob ponedeljkih in sredo se članice udeležujejo tečajev za misično sprostitve, ob sobotah hodijo članice na plavanje in telovadbo v bazen »B. Bianchi«; ob sredo in petkih dobivajo na sedežu napotke, kako rešiti vprašanje protez ter nasvete za oblačenje in zunanji videz. Vsak ponedeljek je na sedežu na razpolago zdravnik; istega dne pa se sestajajo tudi prostovoljne delavke, da je skozi sedež v vseh teh letih slo za daljši ali krajši čas okrog 10.000 žensk, potem lahko izrecemo združenju vso pohvalo.

Po obrazih, ki smo jih srečali, lahko rečemo, da opravlja združenje, ki ima v državi se 60 podobnih sedežev, izredno pomembno vlogo. In ce pomislimo, da je skozi sedež v vseh teh letih slo za daljši ali krajši čas okrog 10.000 žensk, potem lahko izrecemo združenju vso pohvalo.

Da ne pozabimo zapisati: združenje ima zelo dobre stike s podobnimi združenji in ustanovami iz Ljubljane, Kopra in drugih krajev Istre, odkoder prihajajo ženske večkrat na tržaski sedež na razna srečanja, prireditve in sestanke. (NL)



COL / KRSTNI NASTOP OTROŠKE DRAMSKE SKUPINE

Prigode skopuške Neže

Igro je napisala in režirala domačinska Stana Milič



V soboto zvečer je na odru kulturnega doma na Colu (Foto KROMA) imela svoj krstni nastop z igro Skopa Neža otroška dramska skupina KD Kraski dom. Igro v starih prizorih je napisala in tudi režirala domačinka Stana Milič. Pod njenim vodstvom je devet repentabrskih osnovnosolcev priscrno prikazalo številnim gledalcem zgodbo o Nezi, ki sta jo zaradi njene skoposti dva vaska pobalina kaznovala. Režiserka nam je povedala,

da je bilo trimesecno delo z otroki naporno, obenem tudi navdušujoče. Dve leti je že premisljevala o možni ustanovitvi otroške dramske skupine, ki se je letos končno uresnicila. Dodala je tudi, da ceprav so bili otroci včasih živni in nestrpni, je z njimi imela veliko zadosčenja. Na koncu predstave je publika s toplim aplavzom nagradila malčke in režiserko, mi pa jim želimo, da bi v letu 1996 uspešno nadaljevali z odrskim delom. (k.c.)

Lep božični koncert v slivenski cerkvi



Božični koncerti so letos se posebej priljubljeni. O tem prica obisk, ki je vsepovsod več kot zadovoljiv. Tako je bilo tudi na predbožičen večer v slivenski cerkvi, kjer se je zbralo veliko poslušalcev, da bi prisluhnili nastopu Kvarteta 7+ iz Izole (foto KROMA). Na koncertu, ki ga je organiziralo glasbeno združenje Ars Nova, so gostje izvedli pester program, v katerem je bilo seveda se največ božičnih oz. crnskih duhovnih pesmi, gostujoči kvartet pa je odpel tudi več slovenskih ljudskih. Občinstvo je izvajalce nagradilo z zasluženim aplavzom.

SKD VENTURINI / PREJŠNJO SOBOTO

Prijeten prazničen večer pri Domiu

Predstavljeni program je odražal letošnje delovanje društva



Voscila in obracun: prireditve v tem prazničnem obdobju imajo predvsem ti dve značilnosti, saj želijo posamezna kulturna društva nekako povzeti letošnje delovanje, istocasno pa sebi in članom zazeliti veliko uspeha v novem letu. Program, ki so ga člani SKD »Fran Venturini« predstavlili prejšnjo soboto v domu »Ukmar« pri Domiu, je odražal dejavnost društva. Najprej so bili na vrsti najmlajši, člani otroškega pevskega zbora, ki ga ze vrsto let zelo uspešno vodi Suzana Zerjal (foto KROMA). Na klavirsko harmoniko je nato zaigrala Breda Berzan, za njo pa je v ljudskih nošah nastopil ze uigran par diatoničnih harmonik, ki ga sestavljata mlajši Igor Spetić in nadvse uspešni izvajalec Denis Novato. Ob zaključku programa je pod vodstvom Ivana Tavcarja zapel moski pevski zbor. Večera, na katerem so podelili skromna darila vsem vadteljem, pa so se udeležili tudi člani novega mešanega pevskega zbora z dirigentom Walterjem Lo Nigrom.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

čestita zboru NOVEGA SV. ANTONA ki ze 50 let sodeluje s petjem pri slovenskem bogoslužju v osrednji tržaski cerkvi in zeli, da bi pogumno in uspešno nadaljeval svojo versko in slovensko poslanstvo

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
28. decembra 1995
ZLATKA

Sonce vzide ob 7.45 in
zatone ob 16.28 - Dolžina
dneva 8.43 - Luna vzide ob
11.34 in zatone ob 0.26.

Jutri, PETEK,
29. decembra 1995
DAVID

VREME VCERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 3,2
stopinje, zračni tlak 994,6
mb narasča, veter vzhod-
nik severovzhodnik 58 km
na uro, burja, nebo oblač-
no, morje razburkano, tem-
peratura morja 11 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jennifer
Arianna Zorat, Martina
Murabito, Beatrice Braga-
gnolo, Lisa Sant, Mateja
Jarc, Ludovica Louidice,
Mattia Andiloro, Valeria
Sirotic.

UMRLI SO: 74-letna Te-
resa Della Ricca, 61-letni
Umberto Micaz, 65-letni
Armando Acco, 76-letna
Maria Pavanato, 83-letna
Francesca Bernich, 87-let-
na Vittoria Dobrillovich,
66-letni Antonio Seppi,
77-letni Silvestro Antoni,
73-letni Roberto Götting-
her, 78-letni Guido Cor-
ro', 84-letna Guerrina Fur-
lani, 76-letna Franca Fran-
zil, 74-letna Ida Saule, 84-
letni Francesco Batageli,
92-letna Stella Cortello,
80-letna Stanislava Cosma,
89-letna Gaspara Forza, 72-
letna Vittoria Chini, 80-let-
na Maria Krizmancic, 88-
letna Lucia Della Valle, 87-
letna Teresa Jurkic, 73-let-
ni Ansegisildo della Torre
di Valsassina, 51-letni Bruno
Crevatin, 79-letna Nata-
lia Zacconi, 78-letni Salva-
tore Occhipinti, 69-letni
Sergio Fonda.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 25.,
do NEDELJE, 31. decem-
bra 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00
do 16.00
Trg Oberdan 2 (tel.
364928), Trg Gioberti 8 -
Sv. Ivan (tel. 54393), Milje
- Mazzinijev drevored 1
(tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za nujne
primere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan
- Trg Gioberti 8, Ul. Baia-
monti 50, Milje - Mazzi-
nijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za nujne
primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Balamonti 50 (tel.
812325).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 15.00,
17.30, 20.00, 22.30 »La let-
tera scarlatta«, i. Demi
Moore, Gary Oldman.

EXCELSIOR - 15.15,
17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»Pocahontas«, risani film,
prod. Walt Disney.

EXCELSIOR AZZURRA-
16.00, 18.00, 20.00, 22.00
»I soliti sospetti«, r. Bryan
Singer.

AMBASCIATORI -
15.15, 17.00, 18.45, 20.30,
22.15, »Casper«, r. Steven
Spielberg.

NAZIONALE 1 - 15.30,
17.40, 19.50, 22.00, »Se-
ven«, i. Brad Pitt, Morgan
Freeman.

NAZIONALE 2 - 15.00,
16.50, 18.40, 20.30, 22.20
»Viaggi di nozze«, r.-i. Car-
lo Verdone, i. Veronica Pi-
vetti.

NAZIONALE 3 - 15.45,
18.45, 21.45 »Braveheart -
Cuore impavido«, i. Mel
Gibson, Sophie, Marceau.

NAZIONALE 4 - 15.20,
17.00, 18.45, 20.30, 22.15,
»Selvaggi«, i. Ezio Greggio,
Cinzia Leone, Leo Gullotta.

MIGNON - 16.30, 18.20,
20.15, 22.15 »Palla di ne-
ve«, i. Paolo Villaggio, An-
na Falchi.

CAPITOL - 16.30, 18.20,
20.15, 22.10 »Vacanze di
Natale '95«, i. Christian De
Sica, Massimo Boldi, Luke
Perry.

ALCIONE - 18.00, 20.00,
22.00 »Smoke«, r. Wayne
Wang in Paul Auster, i.
William Hurt, Harvey Kei-
tel.

LUMIERE - 15.00 -
24.00 nepretrgano pred-
vajanje filmov ob 100-let-
nici kinematografije. Vstop
prost.

PRIREDITVE

KD V. VODNIK in zu-
pnijska skupnost Dolina
vabita na BOŽIČNI KON-
CERT, ki bo jutri, 29. t. m.,
ob 20. uri v cerkvi sv. Urha
v Dolini. Gost glasbenega
srečanja v božičnem casu
je Komorni mešani pevski
zbor Postojna, ki ga vodi
Ivo Jelerčič. Na sporedu so
izvirne slovenske božične
pesmi. Priscrno vabljeni!

ČESTITKE

Danes praznuje svoj de-
seti rojstni dan ALJAZ MI-
LIC. Vse najboljše ter da bi
bil se naprej uspešen mu
zelijo mama, očka, Nastja,
Tajda, Gigi, Bruna, Milka,
Sergij, Katja, Igor, Darja in
Tadjan.

Odbor sekcije VZPI-AN-
PI Prosek - Kontovel vošci
vsem svojim članom in
ostalim vascanom srečno
in uspešno novo leto 1996.

IZLETI

SK DEVIN prireja
smučarske izlete z možno-
stjo tečaja na smučiscih
Furlanije-Juljske krajine
ali avstrijske Koroske
začenski z dne 7. januarja
do konca sezone. Informa-
cije za urnik, ceno in rezor-
vacije Bruno tel. st. 200236
ali Franc tel. st. 200782.

OBVESTILA

KMETIJSKA ZADRUGA
v Trstu sporoča, da v ko-
likor ne bo novih oz. do-
datnih prijav, posebno za
velike količine oljk, bo
torkla zaključila letošnje
sezono jutri, 29. t. m. Pri-
poročamo se vsem, ki se
niso se prijavili, naj to sto-
rijo čimprej.

ZSKD sporoča cenjenem
članom in sodelavcem, da
bo tržaski urad v dneih od
2. do 5. januarja 1996 za-
prt. Po običajnem urniku
Vam bomo spet na razpolo-
go od ponedeljka, 8. ja-
nuarja 1996, dalje!

MALI OGLASI
tel. 040-361888

AGRO-ITTICA
GLINSCICA iz Boljunca
obvesča cenjene kupce, da
smo za praznike odprti v
petek, soboto in nedeljo od
8. do 13. ure. Imamo loso-

se in izvrstne salmerine.
Tel. st. 228297.

RAZNOVRSTNO
POHISTVO po zelo zniza-
ni ceni, tudi rabljeno in av-
tentično stilno. Tel. st.
350150 ali 54390.

PRODAM hišo v gradnji
- tretja faza z zemljiščem v
Krizu pri Sezani. Tel. st.
228597.

PRODAM v Nabrezini
hišo potrebno popravil z
odobrenim načrtom. Tel.
st. 200620.

ISCIMO 18-letnega
elektricarja, z vozniskim
dovoljenjem. Interesenti
naj se javijo na Opcinah,
Elektromarket, Ul. Salici 1.
Tel. st. 211155.

23-LETNO dekle s
končano visjo solo isce ka-
terikoli resno zaposlitev.
Tel. st. 040/231704.

MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH
ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirivo 36-1 nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

OSMICO ima v Borštu
Danilo Glavina.

OSMICO je odprla Mau-
rica Radetić v Medje vasi
st. 10.

OSMICO sta odprla
Mirko in Cvetka Brisček -
Brisce.

V PIVNICI III. Genera-
zione v Boljuncu bo jutri,
29. t. m., ob 21. uri na spo-
redu koncert Alexa Vicen-
tija.

PRISPEVKI

V spomin na Karla Calzi
darujejo Karlo, Stanko, Ju-
stin in Ivanka 50.000 lir za
KD Slovan.

V spomin na Karla Cal-
zija daruje družina Natural
(Gropada) 10.000 lir za KD
Slovan in 10.000 lir za SZ
Gaja.

Popravek: Namesto
cvetja na grob Luigie Uma-
ri vd. Sardo darujejo Ri-
chetta, Piero, Anica in Dra-
gica 100.000 lir za Godbe-
no društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob
Lojzke Ukmar vd. Sardoc
daruje Marino Sardoc z
družino 50.000 lir za FC
Primorje.

V spomin na Vanko Uk-
mar daruje Darka Husu
50.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Gino Kralj
daruje Nardo z družino
200.000 lir za SD Primo-
rec, 100.000 lir za KD Pri-
morec in 50.000 lir za vz-
drževanje spomenika pad-
lim v NOB v Trebcah.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tiličje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

Franc in Vittoria Cernia-
va darujeta 50.000 lir za
vzdrževanje spomenika
padlim v NOB iz Gabrovca.

Namesto cvetja na gro-
bova pok. Franca Bizjaka
in Mirka Husla daruje
družina Vodopivec (Repen
140) 50.000 lir za KD
Kraski dom.

Ob obletnici smrti Ivana
Doljaka daruje žena Marija
50.000 lir za zgoniski cerk-
veni pevski zbor.

Ob prerani izgubi dra-
gega Maura izreka Olgi
in družini Baldè obcute-
no sozalje

SZ Gaja

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600



Dne 24. t. m. nas je za-
pustila naša draga mama,
nona in pranova

Marija
Krizmancic
vd. Bevilacqua

Pogreb bo jutri, 29. t.
m., ob 12. uri iz mrtvas-
nice v Ul. Costalunga v
bazovsko cerkev.

Namesto cvetja daruje
v dobrodelne namene.

Zalostno vest sporočajo
sinova Vinko in Evgen z
družinama, bratje
Vittorio, Pepi in Silvio z
družinami ter ostalo
sorodstvo

Bazovica, Repen, Salež,
28.12.1995
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi drage mame
izrekata Vinku iskreno
sozalje

balinarska sekcija
in KD Kraski dom

Po dolgi boleznini nas je
zapustil

Alojz Milič

(SLAVKO SUSTARJEV)

Pogreb bo v soboto, 30.
t. m., ob 12.45 iz mrtvas-
nice glavne bolnišnice v
zgonisko cerkev.

Za njim zalujejo žena
Angela, sin Aleks z
Eriko, svakinja Maria z
družinama in ostali
sorodniki

Repnice, 28.12.1995

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Za Slavkom zalujejo
družine Skabar, Masić,
Rodica, Skrk in Biscak

Repnice, 28.12.1995

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi dragega oče-
ta izrekata iskreno
sozalje Aleksu in družini

odbor in rokometni
odsek SK Kras

Svetovalska skupina
liste Skupaj - Insieme za
obcino Zgonik

izreka Aleksu Milicu in
družini iskreno sozalje
ob izgubi dragega očeta

Ravnatelj, učno in neuč-
no osebje ter sosalci
srednje sole S. Kosovel
zalujejo z Danjelom Baldè
in družino ter mu izrekajo
iskreno sozalje ob izgubi
dragega očeta.

V tem težkem tre-
nutku sočustvujemo z
Danjelom

sosalci 1. razreda nižje
srednje sole S. Kosovel



OD BRATOV LUMIERE DO DANASNJIH DNI

Ob svoji prvi stoletnici je film pravi mladostnik

Lumière

Kaj se je zgodilo v dnevni kroniki 28. decembra 1895 na pariškem bulvarju, da tisti dogodek stejemo za rojstvo filma? Film je prav zaradi tega edina umetniška muza (deseta po vrsti), za katero je govor o rojstnem dnevu.

»Le Cinématographe, Salon Indien du Grand Café, 14, Boulevard des Capucines, Paris - Cet appareil...« Priprava, ki sta jo iznasla gospoda Auguste in Louis Lumière, omogoča, da serija trenutnih posnetkov odtisne gibe, ki so se v danem času zvrstili pred objektivom. In da se nato isti gibi reproducirajo na ekranu pred celo dvorano v podobah naravne velikosti. Tako je naglaševal letak izjemni značaj prve predstave. Cisto ob robu malih, vhodnih vrat, poleg terase Grand Caféja, je prireditelj razobesil listic z napisom »Cinématographe Lumière - Entrée 1 Franc«. Pred vratci sta stala negibna moza, ki mimoidočim nista vsiljevala vstopa. Godard je izjavil - ne brez ironije -, da s proslavljanjem 28. decembra 1895 pravzaprav proslavljamo trenutek, ko je bilo za filmski užitek treba placati. Prvi gledalci so morali kupiti vstopnico, en frank pa ni bil neznatna vsota: Mélièsu, ki je bil med triindvajseterico, je oglaš pomnil, da ga je ogled Edisonovega kinetoscopa stal le 25 centimov. Rojstvo filma je tako vezano na denar in ne na izum-orožja za snemanje in projiciranje. 28. decembra se je zato zgodila samo prva javna filmska predstava.

Kaj je torej posebnega, če ne zgolj retorika, v obeleževanju stoletnice filma? Ze res, da bi to bila za človeka izjemna starost. Za umetniški pojav, katerega življenjske dobe ne odgovarjajo človekovim, pa sto let ni veliko. Nasprotno: film je glede na svoja leta mladostnik, ki brez premora razmišlja o lastni prihodnosti. V dobi filmovega otroštva sta njegova priznana roditelja Lumièrja predvidela, da ne bo ucajal niti tridesetih. Ustela sta se kot slaba preroka. Kaj pa če se nista zares zmotila, četudi nista mogla veliko razmišljati o vlogi filma? Ali ni lahko cisto na dnu njune skepse nezavedna zaznava, da film ne bo bil to, kar si je človek ob njegovem porodu sredi humanističnih pri-



zadevanj od njega obetali?

Izum filma se ni pojavil kot strela z jasnega, temveč je rezultat epohalne izumiteljske dinamike, ki si je prizadevala, da bo s ključem analize stvarnosti odpirala obzorja poznavanja človeškega reda v razmerju do sveta. V samo treh letih, od 1894. do 1896., so sinhrono sproženi genialni posamezniki položili temelje moderne dobe: Berliner je dal gramofon, Marconi radijski signal, Outcault prvo risanko »Yellow Kid«, Freud psihaanalizo, Roentgen žarčno sevanje, Lorenz napredno elektronsko teorijo; De Coubertin Olimpijske igre, Francija prvi enotni sindikat CGT, Benetke Bienale, Alfred Nobel pet letnih mednarodnih nagrad; Pareto je dognal matematične modele politične ekonomije, Ford sestavil svoj prvi avtomobil, Lanza pa prvi avto na bencin, Debussy je utemeljil novo glasbeno izrazno prakso, v pisani besedi pa so izstopali Cekov, Gorki, Pirandello, Rilke, Wilde, G. Welles, G.B. Shaw, Verlaine, Huysman, Unamuno, Conrad, Proust, Sinkiewicz, Bergson, Ibsen, Hardy, Tolstoj... Film se je rodil točno tam, kjer so se stikale in sodelovale umetnost in znanost, tehnologija in epistemologija. Stevilnim, ki so ob filmu in posledičnih razpravah in snovanjih načrtov dorasčali, zlasti od povojnih let dalje, in računali na to, da bo film filantropsko učinkoval na zgodovino, pomenijo razsul velikih družbenih programov posledica tudi velike ilu-

zije in danasnji izsledki kinematografije izneveritev postavk. Očitno je v taksnem izvajanju tudi mesto za nostalgijo in vtis je, da praznujemo votlo obletnico, da je maniakalno obeleževanje jubilejev le grda sodobna naveda. Zato, da bo spomin vreden praznika, ob Lumièrjih dajmo potrebno težo ustvarjalnemu naboju prejšnjega »fin de siècle«, na pragu drugega stoletja/tisočletja pa zazelimo filmskim ustvarjalcem uvid v pravo smer. Le eno pa je gotovo: videz filma in njegov sistem se bosta v drugem stoletju korenito spremenila.

Pariz

Okoliščine filmovega rojstva odgovarjajo zgolj konvenciji. Kakor vsak mit tudi mit o rojstvu filma zahteva koordinate časa in kraja in pa lastne junake. V isto zgodbo o genezi spada tudi binom Pariz-film. Znamenje za njuno neprekinjeno razmerje. Pariz je od začetka vdan filmski umetnosti, filmski avtorji pa se mu oddolžujejo s posebno ljubeznijo. V Parizu se sicer ne dogaja noben odmeven mednarodni filmski festival - kar se festivalskega godi, se ni prestopilo francoskih meja - in vendar je prestolnica nič manj pomembna za kinematografijo od Benetk, Berlina, Cannesa, Montreala itd. Zaradi izvora se film »po naravnem pravu« čuti v njem domačega. Ni četiri, ki bi ga francoski ali kak tuj cineast filmsko ne ovekočeval; skoro

vsak mestni kotiček, poznani ali zakoniti, ima lastno mesto v filmski sekvenci, filmskim enciklopedikom pa, ki jim je operiranje s podrobnostmi iz filmske zgodovine najljubša strast, marsikateri pariški dekor priklicuje v spomin vizijo slavnega igralca ali nepozaben dialog. Nekaj sto filmov - celovečercer ali kratkometražcev, televizijskih in video-filmov, reklamnih spotov in reportaz - vsako leto zagleda luc v Parizu, se zlasti v juliju in avgustu, ko so dnevi daljši in lepsi, promet pa manj gost. Za koordinacijo mestnega utripa in filmskih ekip skrbi celo poseben kabinet pri mestni upravi.

Pariskemu filmskemu občinstvu je dano tudi to, kar nikjer drugje v tolikšni meri: na razpolago ima 400 velikih platen (Union Grand Cinéma) in posledično mnogotero filmsko ponudbo za nepotesljive ljubitelje filma pa povrhu cinefilska središča kot so Cinéma-thèque française, Videoteka Les Halles, Beaubourg in serijo audiovizualnih »bibliotek«. Pa se to lahko imamo za zavirljiv privilegij pariskega občinstva (ceprav nam slovenski kinematografji ponujajo isto priloznost); v dvorinah se vrtijo filmi v izvorniku, prevod tujega govora teče le v podnaslovih. Nestetokrat me je izkusnja v italijanski dvorani opozorila, da sinhrona priredba v drug jezik odvzema filmu globino.

Od trenutka, ko sta brata Lumière na bulvarju des Capucines v Grand Caféju pred šepcem gledalcev na razpetem belem platnu prvič sprožila s primitivno napravo zaporedje slik, skozi stoletje tehnološkega razvoja pa do danasnjih sofisticiranih projektorjev in ekranov, je zgodovina kinematografije ostala vezana na evolucijo Pariza. 19. marca 1895 sta Auguste in Louis Lumière posnela v Lionu svoje prve petdesetsekundne gibljive podobice - prvo okno, odprto v svet - »la sortie des usines Lumière« (odhod delavcev iz tovarn Lumière) in jih ponešla v Pariz. Se isto leto so se pojavile prve družbe filmskih raznasalcev družb Lumière, Gaumont in Pathé: moze s filmskim projektorjem in kopico filmskih svežnjev, shranjenih v »konzervah«, so se odtod podali v svet. Tudi v Trst (11. julija 1896 v Salon Teatra Fenice), v Gorico (8. decembra 1896 v zastekleno verando Pivovarne Dreher) in Ljubljano (v salon

Hotela pri Malicu - Hotelu Stadt Wien - od ponedeljka 16. do nedelje 22. novembra 1896).

V Parizu pa so se po tistem prvem predvajanju naglo lotili gradnje krasnih kinodvoran, svetišč za sanje in iluzijo. Artistic Pathé, Palais Rochec-houart, Saint Paul, Mozart Palace, Luxor, Rex itd. so bila imena za stavbe kinematografov z ekstravagantno arhitekturo in so spominjala na antične mite in sugestijo svetlobe. Na njih se je arhitektova domisljija razbohotala in gradbeni slogi pomesali. Uveljavila se je estetska praksa, da naj kinematograf odsluži v zunanjem videzu to, kar nosi domisljijo ter igro oblik in luci. Minevanje časa je skrajno izrazil iz prve navdušene dobe zabrisal in spice poplivil, po njih ostajajo le se spomin in nestete podobe.

Druga vojna in petdeseta leta so silno spremenila prizorisce: mnoge kinematografe - zlasti v predmestjih - so zaprli in jih poskušali zgostiti v središču, prvič so se pojavili večdvoranski kompleksi. Publika je že itak upadala in udobnost velikih koncentratov prispevala k temu, da so mali neudobni kinematografi s prestižno tradicijo propadali. Filmska ponudba v Parizu je zadobivala značilnosti, ki so jih v kratkem uvajali povsod po svetu: dvorane za premierne predstave, manjše za replike, dvorane za film »d'essai« (francoski izraz za avtorsko produkcijo), filmski klubi itd. Pisani svet, ki ga je oblikoval bizarni eklektični duh arhitektov v času med vojnami, je v naslednjih dveh desetletjih dokončno utonil v homogenem mestnem pejzažu. Kinodvorane so se selile v mestne palače, katerih fasade niso več obljubljale ne napovedovale domisljijske izigranosti spektakla. Njih zivahno arhitekturo je zadusila zahteva po udobnosti, ki jo narekuje novodobna težnja po zasebnosti. Iz Pariza pa prihaja tudi indikacija razvoja: platna naj se večajo, ponudba množi: priloznosti v večdvoranskih kompleksih naj se postavijo kot močoni antagonisti samotarskega buljenja v televizijo. Prihodnost kinematografa je tudi v njegovem prizadevanju, da bi postal kraj za družabnost.

Kakor je bilo vselej, pariški kinematografi kažejo ostalim, kako gre ubrati pot v drugo stoletje.

Igor Devetak

STENSKI KOLEDAR SLOVENSКИH DENARNIH ZAVODOV V ITALIJI



S Sledovi arhitekture vpogled v male detajle velikih umetnin

Gre za projekt arhitektov Starec s fotografijami Halupce

Tudi ob letosnjih praznikih so se slovenski denarni zavodi v Italiji oddolžili lastnim strankam za celoletno prikazano upanje s primernim koledarjem. Sledovi arhitekture - Traccie di architettura (to je naslov publikacije) nas bodo v prihajajočem letu popeljali med plemenite stavbe naše širše okolice.

Koledar presega strogo vsakodnevno uporabniško funkcijo in postaja medij, ki poleg oznacenih praznikov ali prvega in zadnjega krajca, nam pravzaprav posreduje kulturo. Predmet obravnavne je prikaz vidnejših arhitektur slovenskih ar-

hitektov, ki so pustili vidno sled na kraskem geografskem območju vse tja do Gorice in Pirana. Predstavljen je Fabiani, sledijo Plecnik, Costaperraria, Vurnik, Mihevc, Podrecca in Ravnikar, ki so vtisnili pečat svoje ustvarjalnosti pretežno na območju mittelevropskih dežel. Gre se za pregled načrtovalcev, katerim sta bila svet in sveto-vljanstvo strast, izziv in poglavitni predmet spoznavanja, ne da bi kdaj prenehali biti v prvi vrsti prebivalci tistih krajev, ki so se razprostirali in se se danes razprostrajo od Benetk do nekdanje cesarske prestolnice.

Glavno miselno sporočilo projekta arhitektov Starec (fotografija Enrico Halupca, prevod Elizabeta Fischer in biografski tekst Igor Canciani), ki sta si delo izborila na natečaju, je: ovrednotenje detajla. V vsakdanji hitrici navadno ne opazujemo, ne dajemo dovolj pozornosti vsej lepoti, ki nam jo ponuja fasada mestne hiše. Procelja palač na ulicah in trgih skrivajo v sebi veliko izzivov za mimoidočega in prav te sta načrtovalca ovekočevala: od čebelnjaka nad vhodnim portalom bivšega narodnega doma preko okenskih odprtih sentjakobske Ciril-Metodove sole do svetilke na piranskem Martinijevem

trgu. V središčni večji okvir lista je fotografski objektiv ulovil detajl ali malo v velikem.

V manjšem kotnem prostoru, veliko v malem, je zaobjet arhivski posnetek ali slika obravnavane hiše, doma, mestnega predela. V tekstih so izbrane misli, ideje, odlomki iz strokovnih revij o mojstrovinah obravnavanih arhitektov.

Medtem ko koledarju nismo odtgali se niti platinice, ki ponazarja Plecnikovo seminarsko delo za slovenski dom v Trstu, nas bo prav gotovo okusno spremljal mesec za mesecem do slovesa od naslednjega leta.

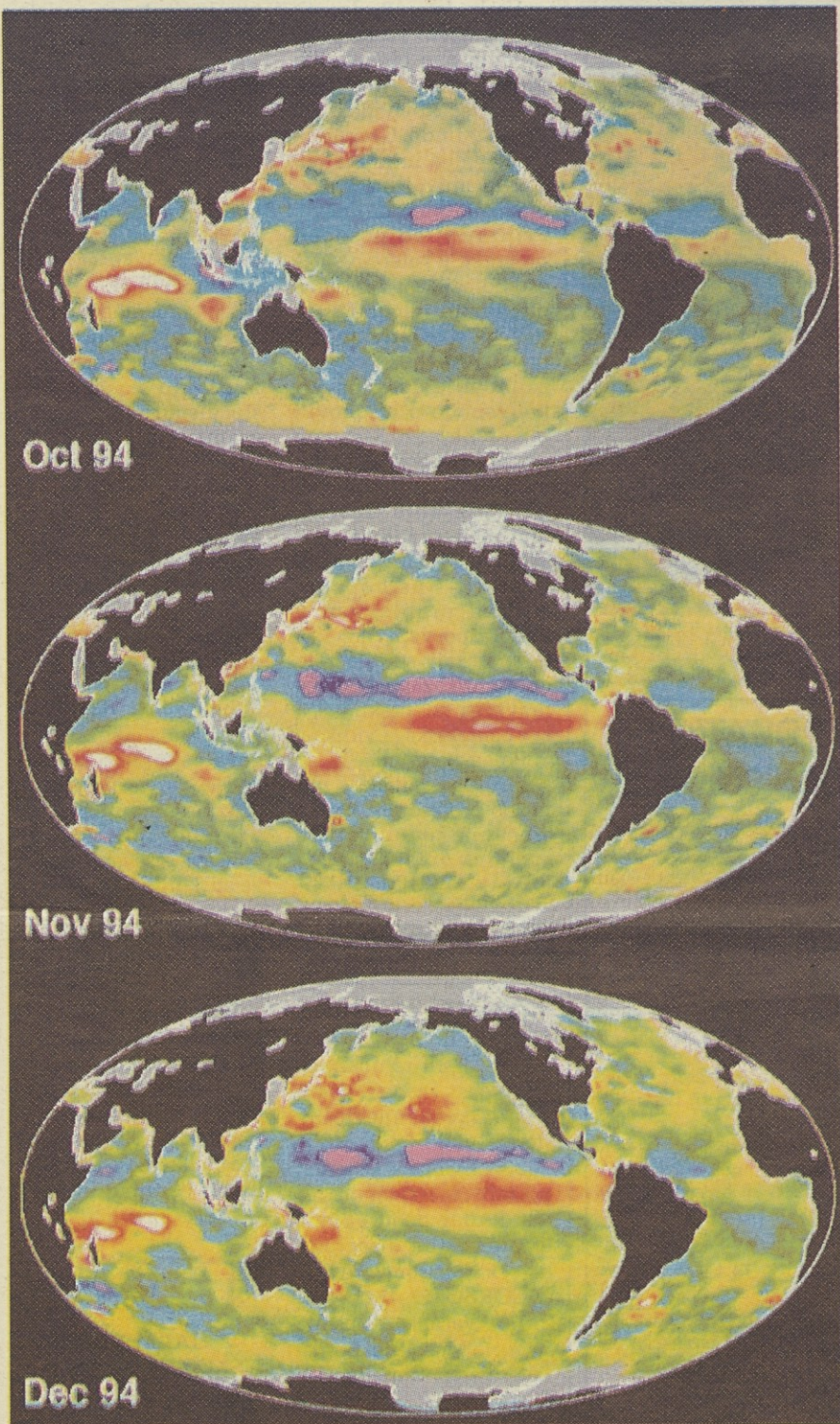
Matej Caharija



VREME / IZ DNEVA V DAN VEČ MRTVIH ZARADI NEOBIČAJNIH VREMENSKIH POJAVOV

Nekje prava pasja vročina, drugje pa neobičajen mróz

Vsega naj bi bil kriv zadnji pojav El Niña nad Tihim oceanom



SÃO PAULO, LONDON, MOSKVA - Ves svet se je znašel v primezu neobičajnih vremenskih pojavov, ki so že terjali na stotine mrtvih. Najhuje je v Latinski Ameriki, kjer so v južni Braziliji poplave povzročile pravo razdejanje in več kot štirideset mrtvih. Vse prometnice, ki povezujejo São Paulo in Porto Alegre, so pretrgane, narasle vode so dobesedno odnesle več kilometrov državne ceste BR-101. Tezave so tudi v Urugvaju, v Argentini pa so namerili rekordno visoke temperature do 44 stopinj Celzija. Za nameček je Mehiko zajel izreden val hladnega zraka, tako da je živorebrni stolpec zdrknil tudi do 13 stopinj pod ničlo, kar je za te kraje neobičajno. Samo v zvezni državi Chihuahua je zato zmrznilo več kot petdeset oseb. Zaradi orkanskega vetra so zaprli štirinajst pristanišč, turistom pa prepovedali ekskurzije na Nevado de Toluca, Popocatepetl in Iztaccihuatl, ki jih prekriva debela snežna odeja.

Teh podnebnih anomalij naj bi bil kriv tako imenovani pojav El Niño (Ježusček), ko se je nekoč toplejša tihoceanska voda ob božiču sirila proti Peruju. Ob stiku s hladnejšim Humboltovim tokom se baje sproži ogromna energija, ki po mnenju japonskih klimatologov in meteorologov posredno vpliva na podnebje po vsem svetu. El Niño je bil nekoč redkost, zdaj pa se ponavlja pogosteje in v drugem letnem času, prav tako pa traja dalj časa. Ameriški satelitski posnetki zadnjega El Niña (na

sliki AP) z rdečo barvo zgovorno prikazujejo sirjenje površinske tople vode v raznih mesecih.

Seveda je težko trditi, da El Niño vpliva tudi na vreme v Evropi in drugje po svetu, a tudi včerajšnje vesti so bile presenetljive. V Spaniji se nadaljujejo katastrofalne poplave, ki so povzročile smrt petih oseb in povzročile pravo razdejanje. Na Škotskem je zaradi snežnih metežev približno 1500 gospodinstev že tretji dan brez električne energije. O izredno nizkih temperaturah poročajo iz severne Evrope in iz nekdanje SZ, kjer je samo v Kazahstanu umrlo osemdeset ljudi. Val nizkih temperatur je zajel celo Bangladeš, kjer je zaradi splosne ohlavitve umrlo skoraj sto oseb.

NOVICE

Japonci niso več zaljubljeni v svoje delo, kot so bili nekoč

TOKIO - Tovarna Kotobuki Co Ltd iz Kiota, ki proizvaja stružnice, je ponudila nagrado vsem uslužbencem, ki bi se predčasno upokojili. Vodstvo tovarne pa se je znašlo v pravi zagati, ker so se skoraj vsi odločili za predčasno upokožitev, tako da so morali plačati nagrado in nato znova vzeti v službo 40 odstotkov predčasno upokoženih.

Prerošstva islandske jasnovidke

REYKJAVIK - Kot to dela že zadnjih trideset let, se je znova oglasila islandska jasnovidka Voelven, ki je napovedala, kaj se bo zgodilo leta 1996. Po njenem bo Bill Clinton spet izvoljen za ameriškega predsednika, na Baltskem morju bo prislo do katastrofe, ki bo ogrozila številna življenja, v Veliki Britaniji pa bodo oblast prevzeli Blairovi laburisti. Voelven je v preteklosti že napovedala padec berlinskega zidu in zalivsko vojno. Za prihodnje leto obljublja blagostanje, a tudi zaplete zaradi islamskega terorizma.

Ogljikov monoksid ugonobil trinajst kitajskih študentov

PEKING - V nekem študentskem domu v pekinškem predmestju Pinghu je zaradi ogljikovega monoksida umrlo 13 študentov. Po kitajskem običaju so se namreč ogrevali z odprtim ognjiščem brez dimnika.

Cestna tragedija na Kubi

HAVANA - Najmanj šestnajst oseb je izgubilo življenje, drugih 66 pa jih je bilo ranjenih, ko je avtobus zgrmel v prepad v vzhodnokubanski pokrajini Granma. Policija je uvedla preiskavo, saj je bil avtobus usposobljen za prevoz tridesetih potnikov, vanj pa se je strpalo kar osemdeset ljudi.

TEKMA / BALONARSKI PODVIG STOLETJA

Kdo bo prvi obletel svet?

V tekmi so ameriška, britanska in nizozemska posadka



WASHINGTON - Kateri od treh posadk, ameriški, britanski ali nizozemski, se bo posrečil podvig, da bo z balonom obletel svet? Za zdaj je v tekmi le ameriški milijarder Steve Fossett (na sliki AP), ki je letos s svojim Challengerjem že preletel rekordnih 8746 kilometrov. Čez osem tednov pa bosta poletela se balona Britanca Richarda Bransona in Nizozemca Henka Brinka. Prvi je lastnik letalske družbe Virgin Airlines,

drugi pa je pilot, ki bo letel z nizozemskim podjetnikom Wouterjem Bakkerjem.

Fossettov balon je najcenejši (250 tisoč dolarjev), ker bivalna kapsula nima umetnega tlaka in lahko leti torej le v spodnjih plasteh ozračja, druga dva pa imata zračnotesne kapsule, tako da lahko v višino zbežita pred nevihtami. Cena je seveda precej višja, saj bo Bransova stala od stiri do pet milijonov dolarjev.

FRANCIJA / OBREDNI POKOL

Pobila sta somišljenike in napravila samomor

PARIZ - Francoski preiskovalci so prepricani, da sta policista, člana Reda sončnega templja, v gozdovih Vercosta v francoskih Alpah s strelji pobila enajst pripadnikov svoje sekte in tri otroke. Trupla sta nato postavila v krog v obliki zvezde, tako da so imela noge obrnjene proti središču, jih polila z bencinom in zagala. Policista Jean-Pierre Lardanchet in Patrick Rostan sta si nato vzela življenje s službenima pistolama. Njuni trupli so namreč našli zunaj »ognjenega kroga«.

Preiskovalci se vedno niso pojasnili izvora dveh malokalibrskih pistol, ki so ju našli nedaleč od jase, kjer je prislo do ritualnega umora. Če pistoli nista bili od policistov, kar bi morali do-

kazati prstni odtisi, je pri pokolu sodeloval se nekdo, morda pravi režiser tega shrbljivega rituala, ki pa se ni udeležil večnega potovanja. Pri tem se samo od sebe zastavlja vprašanje, da morda dnevniki France Soir ni pretiraval, ko je razvil tezo, da vodja Reda sončnega templja Luc Luret ni umrl v lanskim obrednim pokolih in samomorih svojih somišljenikov v Svisci in Kanadi. Preiskovalci so namreč našli le dva od treh mercedesov, ki jih je videl neki očividec na gozdni poti tistega tragičnega 15. decembra. V tretjem mercedesu bi utegnil biti Luc Luret s kakim svojim najtesnejšim sodelavcem. Po obrednem umoru in samomoru sta nato zbežala na varno, kjer bi lahko spet novčila privržence.

DUNAJ / ZIMA JE TU

Snežni kaos v Avstriji

Največ snega zapadlo na Koroškem

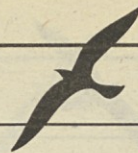
CELOVEC/DUNAJ - Močno sneženje je v južnih in vzhodnih predelih Avstrije povzročilo pravi kaos v cestnem in železniškem prometu, prišlo pa je tudi do večjih težav pri oskrbi prebivalstva z električnim tokom.

Največ snega je zapadlo na Koroškem: v Celovcu so včeraj dopoldne namerili 35 centimetrov novega snega, na Karavankah pa do 80 centimetrov! Mejni prehodi s Slovenijo so prevozni le z verigami, cestni promet pa je močno oviran tudi znotraj dežele. Zaradi drevesa, ki je padlo na železniško progo med Porečmi in Vrbo nad Vrbškim jezerom, pa je bil več ur prekinjen tudi železniški promet med Celovcem in Beljakom, tako da so morali mednarodne vlake preusmeriti na progo

Sentvid-Beljak.

Težak moker sneg je hudo poskoval tudi električno omrežje deželne energetske družbe Kelag in s tem omejeval oskrbo prebivalstva z elektriko. V nekaterih srednjih in južnih predelih dežele je v terek zvečer za nekaj ur celo zmanjkalo električnega toka, ker je zaradi poškodb pri tokovih izpadlo skoraj 600 transformatorjev.

Velike zastoje v prometu in težave pri oskrbi z električnim tokom pa je močno sneženje povzročilo tudi na Stajerskem, v Spodnji Avstriji in na Dunaju, kjer je zapadlo od 20 do 30 centimetrov snega. Na tako imenovani jugovzhodni (avtocestni) obvoznici je prislo do veržnega trčenja več kot 20 avtomobilov, nesreča pa k sreči ni terjala človeških življenj.



JAVNO ZDRASTVO / OBRAČUN DIREKTORJA ZDRAVSTVENEGA PODJETJA

V zdravstvu na Goriškem letos prihranili 15 milijard

Direktor Baratti meni, da zmanjšanje izdatkov ni okrnilo ravni oskrbe

Direktor Zdravstvenega podjetja na Goriškem Gianbattista Baratti je včeraj predstavil novinarjem obračun poslovanja v letu 1995, v katerem se je strošek za zdravstvo v naši pokrajini zmanjšal za celih 15 milijard lir. Od lanskih 242 milijard, ko so se izdatki v primerjavi z letom prej že zmanjšali za 8,7 milijard, se je letos strošek znižal na 227 milijard 383 milijonov lir. Ta rezultat, je podčrtal Baratti, ni sad brezobzirnega klestenja »s sekiro«, temveč predvsem boljše organizacije dela, racionalizacije storitev, črtanja in zmanjševanja nepotrebnih izdatkov, boljše uporabe sredstev in osebja itd. Skupno vzeto se torej raven oskrbe ni poslabšala, meni direktor.

Krčenje izdatkov je ena pglavitnih nalog, ki jo je deželni odbornik za zdravstvo lani poveril Barattiju ob imenovanju najprej za izrednega komisarja KZE in nato za direktorja Zdravstvenega podjetja. Goriška KZE je namreč lani bila na prvem mestu v deželi po višini stroška na osebo, ki je znašal 1.754.551 lir za vsakega od 138 tisoč prebivalcev pokrajine. Kljub tolikšnemu strošku oskrba ni bila nič boljša kot drugod, celo nasprotno.

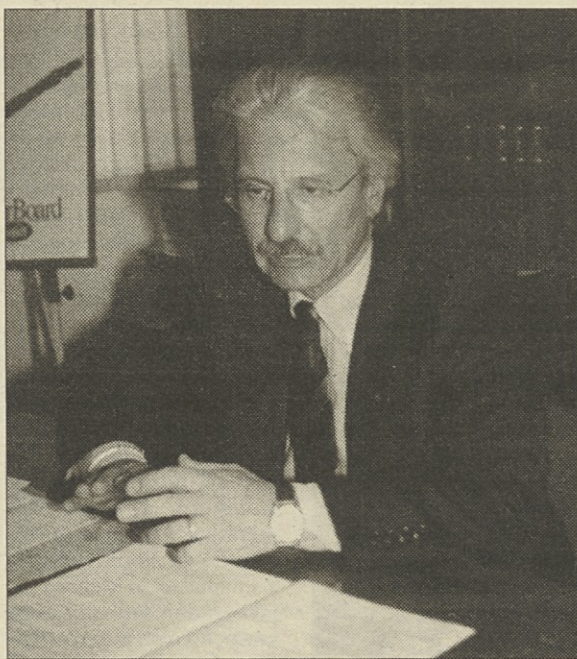
Baratti je včeraj predstavil rezultat enoletnega dela, na katerega je vidno ponosen, čeprav obenem ugotavlja, da je to sele začetek dolgoletne reorganizacije, ki mora temeljito prenoviti in izboljšati delovanje javnih

zdravstvenih služb na Goriškem. Prihranek 15 milijard ob ohranitvi ravnih storitev je vsekakor odlična odskočna deska za bodoče izboljšave. S tem naj bi se namreč zaključilo obdobje klestenja stroškov in začelo obdobje modernizacije struktur in organizacije zdravstvenih služb. V letu 1996, meni Baratti, se raven finančnih sredstev za zdravstvo ne bi smela dodatno zmanjšati, kvečjemu nasprotno, saj pričakujejo prav zaradi dobrega upravljanja nagrajo in sicer kako milijardo za investicije v tehnološke izboljšave.

Kako so letos dosegli tolikšen prihranek, ne da bi (vsaj po trditvah glavnega upravitelja) prizadele storitve. V tem letu se je zmanjšalo število postelj v bolnišnici, kar pa samo po sebi se ne pomeni manj izdatkov. Kot je razvidno iz priložene tabele, je ostalo število sprejemov bolnikov približno enako kot v letu 1994, zmanjšalo pa se je povprečno število dni bivanja v bolnišnici in zato tudi skupno število nočitev. Za celih 5 odstotkov se je povečala povprečna zasedba mest, kar seveda pomeni boljso izrabo prostorov in sredstev. Tem ukrepom in skrbnemu upravljanju gre pripisati približno 10 milijard prihranka. Nadaljnji 2 milijardi so prihranili z zmanjšanjem števila osebja (z nenadomestitvijo osebja, ki se upokoji, se je število zmanjšalo na 2.200), dodatne 3 do 4 milijarde pa so rezultat zunanje

dejavnika: prispevke za oskrbo bolnikov iz drugih pokrajin v bolnišnici Janeza od Boga od letos plačujejo zdravstvena podjetja iz kraja bivališca bolnika, v preteklosti pa je strošek v celoti bremenil goriško KZE.

Direktor Baratti se je včeraj hotel izogniti polemikam, ki ze od vsega začetka spremljajo njegovo upravljanje goriškega zdravstva. Prav povsem pa se jim ni mogel in je mimogrede izrazil obziranje, da ga nekateri ne znajo ali nočejo razumeti. Namig je bil na zupana Valentija, ki je se pred nekaj dnevi ostro polemiziral z njim, češ da zapostavlja goriško bolnišnico. Prav v teh polemikah vidi Baratti eno glavnih ovir in nevarnost, ki utegne zavestiti in celo izničiti proces prenove zdravstva v naši pokrajini. »Proces je dolg in zahteven: zaenkrat lahko sele vidimo negotovo lučko na koncu predora. Prvi otipljivi rezultati bodo vidni sele čez nekaj let, da dozori vse, kar danes sejemo, pa bo treba počakati 8 do 10 let«. Takrat naj bi na Goriškem končno imeli učinkovito, dobro organizirano in sodobno opremljeno zdravstveno oskrbo srednje ravni (za visoko specialistične storitve bo treba v druge deželne centre). Pogoji, da pridemo do tega, podčrtuje Baratti, pa je, da se premostijo prepri med Gorico in Trzicem in da se vse sile usmerijo v konstruktivno določanje za izboljšanje zdravstvenih storitev.



Direktor Zdravstvenega podjetja G. Baratti (f. Bumbaca)

STATISTIČNI PODATKI O OSKRBI V BOLNIŠNICAH

		GORICA	TRZIC	SKUPAJ
Stevilo postelj	1994	492	345	837
	1995*	436	302	738
Sprejemi	1994	15.160	14.022	29.182
	1995*	15.948	13.334	29.282
Stevilo nočitev	1994	119.265	91.550	210.815
	1995*	117.963	81.696	199.659
Rojstva	1994	379	373	752
	1995+	410	394	804
Povprečna dnevna prisotnost	1994	326,8	250,8	577,6
	1995*	323,2	223,8	547,0
Povprečno štev. dni zdravljenja	1994	7,9	6,5	7,2
	1995*	7,4	6,1	6,8
Odstotek zasedbe postelj	1994	66,4	72,7	69,0
	1995*	74,1	74,1	74,1

OPOMBE: * - podatki za leto 1995 so izračunani na osnovi dokončnih podatkov do 30.11.95 in projekcije za mesec december;

+ - v podatku so všteta letošnja rojstva vse do 27.12.95

NOVICE

Visoko hitrostna železnica iz Gorice proti Ljubljani?

Goriška železniska postaja ne tvega, da bi jo uprava državnih železnic zanemarila, nasprotno, v novih mednarodnih odnosih lahko zadobi se pomembnejšo vlogo. Zagotovilo v tem smislu sta včeraj odgovorni pri železniski upravi v Trstu Roberto Manta in koordinator za severo-vzhod Edoardo De Visentini dala goriškemu županu Valentiju. Slednji je posredoval predlog, ki ga podpira tudi novogoriški župan Spacapan, naj bi visoko hitrostno železnico progo proti vzhodu speljali prav iz Gorice po Vipavski dolini do Ljubljane, saj je to, kot sta priznala tudi predstavnika železnic, najkrajša in najbolj neposredna varianta.

Što let filma: poseben večer v kinu Vittoria

V kinu Vittoria bo nocoj ob 20.45 v okviru sezone Gorica kinema poseben večer ob stoletnici filma, ki poteka prav 28. decembra. Kinoatelj bo ponudil ogled filma Ridleya Scotta »Blade runner - the director's cut«, v katerem nastopajo Harrison Ford, Rutger Hauer, Daryl Hannah. Gre za mojstrsko delo znanstveno fantastičnega zavra. Film bodo predstavili v izvorni verziji, kakršno si je zamislil režiser, brez vneskov, ki jih je vsilila produkcija.

Rajonski svet v Pevmi

Nocoj bosta zasedala dva rajonska sveta. Ob 20.30 bo v šoli v Pevmi seja sveta za Pevmo, Oslavje in Stamver. Izrekli bodo mnenje o spremembi občinskega statuta in vzeli v pretres druge tekoče zadeve. Ob isti uri bo tudi seja sveta za Madonnino, ki se mora prav tako izreči o spremembah statuta.

SOVODNJE / DRUŽABNO SREČANJE

Praznovanje štiridesetletnikov

Zraven tudi nekateri štandrci, zvečer pa srečanje s Števerjanci



Jesenski in zimski čas sta kot nalasc za različna praznovanja, ljudje pa vse bolj cutijo potrebo po družabnosti in druženju. Tako so se proti koncu oktobra na skupnem praznovanju zbrali občani sovođenjske občine rojeni leta 1955. Po pravici povedano so v družbo pristopili tudi nekateri 40-letniki iz Standreža, tako da je bila skupina ste-

vilnejša in zivahnejša.

Po verskem obredu so se odpravili na zakusko, zvečer pa na družabnost na skrajni rob Brd, kjer se je družba se povečala in popestrila, saj so se v istem gostiscu zbrali tudi jubilarci iz Števerjana.

Posnetek, ki ga objavljamo, je nastal pred zupanstvom v Sovodnjah.

ŠOLA / ZANIMIVO SREČANJE

Na pedagoškem liceju srečanje o pravicah otrok

Dijaki so aktivno sodelovali

Vsako leto 10. decembra po vsem svetu praznujemo dan človekovih pravic. Tudi na goriškem učiteljsko-pedagoškem liceju Simon Gregorčič so dijakinje in dijaki posvetili nekaj časa razmisljanju ob tem dnevu. Pripravili so poseben program, v katerem so se osredotočili na vprašanje otrokovih pravic. Dijaki prvega dvoletja so pri pouku temeljev prava in ekonomije obravnavali konvencijo o otrokovih pravicah in so na srečanju prikazali to temo, s posebnim ozirom na vprašanje zascite majhnih otrok in posvojitve. Trienij pa se je posvetil psihopedagogskim problemom v zvezi s posvojitvijo. Vsa ta vprašanja so bila zelo dobro prikazana, bodisi s pravnega oz. praktičnega kot psihološkega vidika.

Poleg programa, ki so ga pripravili dijaki s pomočjo profesorjev, sta na srečanju sodelovali se socialni delavki gospe Jozica Cuk in Mari Peli-

con iz Centra za socialno delo Nova Gorica. Njun nastop je bil izredno zanimiv, ker sta predstavili konkretne izkušnje iz svojega dela oz. problem posvojitve in rejništva.

Ta oblika srečanj in spoznavanja določenega problema in izmenjave mnenj ter izkušenj je zelo pomembna. Se posebej je pomembno, da se v šoli obravnavajo tudi teme, s katerimi se v življenju pogosto srečujemo, v učnih programih pa so le redko prisotne. Na svetu ni idealnega človeka. Vsi smo drugačni in zaradi tega edinstveni. Vrednosti človekovega življenja ne merimo po njegovem socialnem statusu ali imetju. Vsak človek ima pravico do veselja in ce se človeku, se zlasti otroku, zgodi, da so kršene oziroma ogrožene njegove osnovne pravice - kot je gotovo pravica do družine - mu mora družba pomagati pri čim boljšem reševanju njegove stiske.

KINO

GORICA VITTORIA 15.00-16.45-18.30 »Pocahontas«. Walt Disney, risani film. Ozvočenje Dolby stereo.

20.45 Gorica kinema: praznik ob 100-letnici filma: Ridley Scott »Blade Runner - the director's cut«. I. Harrison Ford.

CORSO 17.45-19.45-22.00 »Vacanze di natale '95«. I. Massimo Boldi, Luke Perry, Christian De Sica.

OBVESTILA

SPD GORICA - Smučarski odsek obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za tradicionalni tečaj smučanja (spust, deskanje, tek), ki se bo predvidoma pričel v nedeljo, 7. januarja. Prijave sprejemajo danes od 19. do 20. ure na sedežu društva v ulici Malta 2 tel. 33029. Na razpolago bo tudi avtobus.

OBCINA DOBERDOB sporoča, da bodo odpadke ta teden pobirali jutri, 29. t.m.

RAZGLEDNICE SLOVENSKEGA KRAJEV na Goriškem so na razpolago v uradu SKGZ in pri kulturnih društvih. V casu, ko si izmenjujemo voščila, je uporaba takih razglednic lahko zanimiva alternativa klasičnim voščilnicam.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL bo zaprta do 7. januarja.

OBCINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH bo zaprta do 6. januarja.

OBCINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo zaprta od danes do petka 29. decembra.

KONCERTI

KULTURNI DOM V GORICI: v soboto, 30. t.m., ob 20.30 novoletni koncert filharmoničnega orkestra »P. Costantinescu« iz Romunije. Dirigent Ovidiu Balan, solista Kristof Barati (violina) in Sonia Dorigo (sopran).

RAZSTAVE

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE je na ogled spominska razstava likovnih del Toneta Kralja.

V PREDDVERJU KINA VITTORIA je se danes na ogled fotografska razstava, ki jo prirejata lista »Zuf de zur« in »Via libera«.

V GALERIJ KINA VITTORIA razstavlja slikar Nico di Stasio. Ogled po urniku kinodvorane do 7. januarja 1996.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO, C. Italia 10, tel. 531576.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

POGREBI

Danes: ob 9. uri, Candiano Filla iz splosne bolnisnice v stolnico in na glavno pokopališce; ob 10.25 Livario Tommasini iz splosne bolnisnice v Gradišce; ob 11. uri, Alcide Zucchi (prihod krste iz Trsta) v cerkvi v Ločniku in na tamkajšnje pokopališce; ob 12. uri Gioconda Cozzutto iz bolnisnice Janeza od Boga na glavno pokopališce.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJALUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA
Krekov trg 2

Veliki oder

Jan Malik: **ZOGICA MAROGICA**
Danes, 28. decembra, ob 10.00.,
16.30 in 18. uri.
Predstave so razprodane!

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Čopova 14

S. Makarovič: **SHOW STRAHOV**
Danes, 28. decembra, ob 16. uri,
za IZVEN in KONTO.

Jean Jacques Bricaire: **DOHODNINA**
Danes, 28. decembra, ob 19.30,
za IZVEN in KONTO. RAZPRODANO!
Sobota, 30. decembra, ob 19.30, za IZVEN.
RAZPRODANO!
Nedelja, 30. decembra, ob 19.30,
SILVESTRSKA PREDSTAVA za IZVEN.
RAZPRODANO!

M. Camoletti: **PRIDI GOLA NA VECERJO**
Jutri, 29. decembra, ob 17. uri,
za IZVEN in KONTO. (99. ponovitev)
Jutri, 29. decembra, ob 19.30,
za IZVEN in KONTO. (100. ponovitev)

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Gledališče Ane Monro:
DIVA DIVANOVA.

Jutri, 29. decembra, ob 21. uri.
Sobota, 30. decembra, ob 21. uri.

Sobota, 30. decembra, ob 17. uri:
Lutkovno gledališče FRU FRU:
RDECA KAPICA. Predstava je primerna
za otroke od 3. leta naprej.
Otroci, ki bodo dedku Mrazu prinesli
svojo risbico, bodo imeli prost vstop.

**SNG**
OPERA IN BALET
LJUBLJANA
Župančičeva 1

J. Strauss ml:
NETOPIR,

Jutri, 29. decembra, ob 16.30,
za IZVEN in KONTO.

Sobota, 30. decembra, ob 19.30:
G. Verdi: **NABUCCO** (v slovenscini),
za IZVEN in KONTO.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana

D. Benfild: **TRIJE »OBRTNIKI«**
V SPALNICI
Danes, 28. decembra, ob 17. uri,
za abonma red U in IZVEN.

Nedelja, 31. decembra, ob 19.30,
za IZVEN. RAZPRODANO!

SNG MARIBOR,
Slovenska 27

Opera in balet

Nedelja, 31. decembra, ob 18. uri:
G. Verdi: **TRAVIATA.** SILVESTRSKA
PREDSTAVA ZA IZVEN!

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Glavni trg 6

Harold Pinter: **PREVARA.**
Danes, 28. decembra, ob 19.30, za abonma
ZELENI, IZVEN in KONTO.

Nedelja, 31. decembra, ob 20. uri:
R. Cooney: **TO IMAMO V DRUŽINI,**
SILVESTRSKA PREDSTAVA
ZA IZVEN. RAZPRODANO!

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Ročovski trg 2

Nedelja, 7. januarja, ob 11. uri:
Grimm-Polak: **SNEGULJČICA,**
za otroke od 3. leta naprej.

**SLOVENSKO**
MLADINSKO
GLEDALIŠČE,
Vilharjeva 11,
Ljubljana

Predstava **LEPA VIDA,** napovedana za
danes, 28. decembra, ob 19.30, zaradi
bolezni v ansamblu odpade.

**PRIMORSKO DRAMSKO**
GLEDALIŠČE
Trg E. Kardelja 5,
Nova Gorica

Antoine de Saint-Exupéry:
MALI PRINC. Jutri,
29. decembra, ob 18. uri.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Operna in baletna sezona 1995/96

Pri blagajni je v teku predprodaja vstopnic
za Wagnerjevo opero »Tristan und Isolde«:
torek, 16.1., 19.00 (red A); četrtek, 18.1.,
19.00 (red B); sobota, 20.1., 19.00 (red L); ne-
delja, 21.1., 15.30 (red G); torek, 23.1., 19.00
(red C); četrtek, 25.1., 19.00 (red F); sobota,
27.1., 16.00 (red S); nedelja, 28.1., 15.30 (red
D); torek, 30.1., 19.00 (red F); četrtek, 1.2.,
19.00 (red H).

V ponedeljek, 1. januarja 1996, ob 18. uri no-
voletni koncert godbe na pihala »Giuseppe
Verdi«, ki ga prireja Rdeci kriz. Vstopnice
dobite pri blagajni Dvorane Tripcovich.

KOROŠKA

REBRCA - Komenda: danes, 28. t. m., ob
14.30 Dnevi iger in petja. (do 30.12).
SVECE - Farna cerkev: v soboto, 30. t. m., ob
18.30 »Božični koncert«: nastopa mezzoso-
pran Bernarda Fink, pri orglah Andrej Fei-
nig. Na sporedu bo tudi krsta izvedba šestih
božičnih pesmi S. Vremsaka.

VOGRCE - Pri Florjanu: v soboto, 30. t. m.,

Gledališče Rossetti

Pri blagajni gledališča (tel. 54331) in v Pa-
sazi Protti (tel. 630063) je v teku predprodaja
vstopnic za predstavi »La musica dei ciechi«
(odrezek 12-modri) in »Il prigioniero della
seconda strada« (odrezek 6-rumen).

Gledališče Cristallo - La Contrada
V soboto, 6. januarja, ob 20.30 bo gledališka
skupina La Contemporanea 83 predstavila
Molierovo »La scuola delle mogli«. Režija
Cristina Pezzoli. V glavni vlogi Sergio Fantoni

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V sredo, 10. in v četrtek, 11.1.96, ob 20.30
gostovanje gledališke skupine Compagnia
della Rancia s predstavo »Fregoli«. Nastopa
Arturo Brachetti.

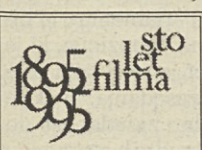
ob 20. uri prireja MePZ Podjuna ples v pred-
silvestrski noči z ansamblom Sibovniki.

TINJE - v Domu: v torek, 2.1.96; ob 9. uri no-
voletno srečanje »Lepota jezika«; ob 17. uri
knjižne presoje.

CELOVEC - Dom sindikatov: v petek, 5.1.96
ob 20. uri 44. slovenski ples. Igrata ansambla
Big band RTV Slovenije in Franca Mihelica.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA**IZSTEKANI HIC ET NUNC**

Danes, 28. decembra, ob 22. uri:
Zivi, izstekani radijski koncert.
V studiu Radia Student jih bo gostil
Vas omiljeni DJ Jure.



od 1. do 30. decembra:
Filmski potep: potujoči
program petih na novo
odkupljenih vrhunskih
filmskih klasik po
Sloveniji: Thelma in
Louise, Casablanca,
Ameriški grafiči, Lasje,
Taksist. (Mladina film)

Do 20. februarja v Pokrajinskem muzeju Koper:
razstavi **Kinematograf v Gorici 1896-1918** in
Kinematograf v Ljubljani 1896-1918. (Etnografski
oddelek Pokrajinskega muzeja Koper).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

GORICA**Katoliska knjigarna**

Jutri, 29. t. m., ob 18. uri predstavitev zbirke
poezij Janka Tedeska »1968 - življenje plus«.

Avtorja bo predstavil Aleksij Pregarc.



SPOVEDNICA,
kanadski film
Roberta Lepagea.
Drama
o družinski skrivnosti
in iskanju identitete.
Danes,
28. decembra,
ob 20. uri
v Kosovelovi dvorani
Cankarjevega
doma.

GLASBA
SLOVENIJA**KUD**
FRANCE
PREŠEREN
Karunova 14,
Ljubljana

Danes, 28. decembra, ob 21. uri:
BIG FOOT MAMA.

Promocija CD plošče in kasete.

Jutri, 29. decembra, ob 23.30:
KLUBSKI VECER S SOSOLCI

IN SKILJAVIMI SKUSAMI.

Blaž Grm, bobni; Nino De Gleria,
bas; Bogo Pecnikar, pihala;
Zarko Zivković, kitara.

STOLNICA

Jutri, 29. decembra, ob 19.30:
Božični koncert. Hubert Bergant,
orgle; Anton Grčar, trobenta.

CANKARJEV DOM
Prešernova 10, Ljubljana

Sreda, 10. januarja, ob 19. 30:
Izredni koncert orkestra Slovenske
filharmonije, Slovenskega

komornega zbora in zbora
Consortium Musicum.
Dirigent Marko Letonja;
solisti Ana Pesar-Jerič, Andrea
Bönig, Francisco Araiza
in Ivan Urbas.
Program: G. Verdi, Rekvjem.

Sobota, 20. januarja, ob 19. uri:
Gostovanje Opere in baleta
SNG Maribor: S. Osterc: Krog,
s kredo, opera v petih dejanjih.

DVORANA ZDRAVILIŠKEGA
DOMA, DOBRNA

Ponedeljek, 1. januarja, ob 17. uri:
Novoletni koncert
ORKESTRA AKORD iz Celja
pod vodstvom Matjaza Breznika.

Petek, 12. januarja, ob 19.30:
Nastop moškega pevskega zbora
Dobrna.

Petek, 19. januarja, ob 19.30:
Nastop mešanega pevskega zbora
Zreče.

Petek, 26. januarja, ob 19.30:
Nastop folklorne skupine KUD
Dobrna in vokalne skupine Vigred.

CLUB MAONA
Arze 5, Piran

Ponedeljek, 1. januarja, ob 21. uri:
Novoletni žur s skupino
FUSION GITANA iz Argentine.

Sobota, 7. januarja: Nastop skupine
BLUES POWER iz Zagreba.

AVDITORIJ PORTOROŽ
Senčna pot 10

Jutri, 29. decembra, ob 21. uri:
SVEČANI NOVOLETNI KONCERT.
Simfoniki RTV Slovenija;
dirigent Uros Lajovic; solisti
Norina Radovan, sopran;
Markus Petsch, tenor;
Monika Skalar, violina.
Program: Offenbach, Strauss, Leon-
cavallo, Stolz, Foerster, Molleker,
Saens.

FJK

TRST:**Gledališče Rossetti**

Danes, 28. t. m., ob 18.30
novoletni koncert »Dunajski
večer«. Nastopa Komorni
orkester Furlanije-Juljske
krajine pod vodstvom Ro-
mola Gessija. Na sporedu
Mozart, Lehar in Strauss.
Vstop prost.

V soboto, 6. januarja, ob 17.
uri koncert, ki ga organizira
Združenje trgovcev. Nastop-
il bo simfonični orkester
Gledališča Verdi pod vodst-
vom Davida Aglerja, sopra-
nistka Laura Cherici in otroški
pevski zbor. Pred-
prodaja vstopnic pri UTAT
v Pasazi Protti (tel. 630063).

Trzasko koncertno društvo
V ponedeljek, 8. januarja
1996, koncert skupine Trio
di Milano. Na programu
Beethoven.

Diskoteka Salomè (Ul. S.

Michele 11)
V ponedeljek, 31. t.m.- silve-
strovanje ob zvokih skupine
magia, Franza in drugih go-
stov.

V sredo, 3.1. - DJ Nacio in
Franza iz Velvet rock Cluba.
V četrtek, 4.1.96, ob 20.30
rock koncert z ansambloma
Paul D'Arce in Sioux Age.

DOLINA

Jutri, 29. t. m., ob 20. uri bo
v cerkvi sv. Urha Božični
koncert, ki ga prirejata KD
V. Vodnik in župnijska sku-
pnost. Nastopil bo Komorni
mešani pevski zbor Postoj-
na.

GORICA**Kulturni dom**

V soboto, 30. t. m., ob 20.30
novoletni koncert. Nastopa
Filharmonični orkester »P.
Costantinescu« iz Romunije.
Večer prireja društvo R. Li-
pizer.

RAZSTAVE
SLOVENIJA**MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE**
Celovška 23, Ljubljana

V muzeju je do 14. januarja na ogled
mednarodna razstava VSE O SRCU.

MALA GALERIJA
Slovenska 35, Ljubljana

V galeriji je do 3. januarja na ogled razstava
Vadima Fiskina z naslovom One Man Show
X-101098.61 Y-461956.99 H-298.07.

MODERNA GALERIJA
Tomšičeva 14, Ljubljana

V galeriji je do 27. januarja
na ogled razstava Johna Baldessarja
THIS NOT THAT.

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA
Mesni trg 5

V galeriji je do 12. januarja na ogled razstava
Alana Hranitelja KOSTUMOGRAFIJA
1991-1995.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI
Trg celjskih knezov 8, Celje

V galeriji je do 6. januarja na ogled
razstava slik Marka Jakšeta.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA
Vodnikova 65, Ljubljana

V galeriji je do 9. januarja
na ogled razstava akademskega slikarja
Henrika Marchela.

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ
Gospodsvetska 13, Ljubljana

V galeriji bo do 31. decembra na ogled

razstava GRAFIČNA MAPA TORONTA
skupine IRWIN.

**NARODNA**
GALERIJA
Puharjeva 9,
Ljubljana

V galeriji je do
18. februarja
na ogled
razstava
VTIS OBILJA,
stukatura
17. stoletja
v Sloveniji.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

V galeriji je do 31. decembra na ogled
razstava karikaturne Franca Jurija.

GALERIJA TIVOLI**Pod turnom 8**

100 GRAFIČNIH LISTOV
1957-1995, Vladimirja Makuca.
Razstava bo na ogled
do 12. februarja.

GRAD PODSREDA**Kozjanski park**

Masajuki Nagase -
Molitev na potovanju. Razstava bo na-
ogled
do 31. decembra.

GALERIJA EQRNA
Gregorčičeva 3, Ljubljana

Andrej Brumen Cop, slike. Razstava bo na-
ogled do 16. januarja.

GALERIJA KRKA
Dunajska 65, Ljubljana

V galeriji je do 25. januarja na ogled razstava
slik in skulptur Viljema Jakopina.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST: TK Galerija: do 31. t. m. je na ogled
dobrodelna razstava likovnih izdelkov v ko-
rist Stadiiona 1. maj.

Galerija Cartesius: na ogled je razstava Loj-
zeta Spacala.

Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je razsta-
va Irene Ravalica.

Galerija N. Bassanese (Trg Giotti 8): do 31.
t. m. razstavlja Barbara Strathdee.

Trgovsko središče »Il Giulia«: do 13.1.96 je
na ogled skupinska razstava tržaskih umet-
nikov, ki jo prireja Literarni krožek F-Jk.

Miramarski park- Konjusnica: do 7.1.1996
je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razsta-
va izkopanin anticne Eble.

Galerija Art Gallery: do 30. t. m. je na ogled
razstava grafik, skulptur in risb »Images
1995«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 31.1.
je na ogled razstava ameriskega slikarja Ja-
mesa Browna.

Galerija Poduie (Ul. Cadorna 9) - do 7.1.96
je na ogled skupinska razstava z naslovom
»Carta e segno«.

GORICA: V Pokrajinskem muzeju na gradu
in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. od-
prta razstava »Ottocento di frontiera«.

Galerija Katoliške knjigarne: do 10.1.96 raz-
stavlja Tone Kralj.

KOROŠKA

CELOVEC: Galerija Freund: razstavlja Inge
Vevre.
Galerija Ars temporis: razstavlja Jaroslava
Kralika in Elizabeta Gross.

TINJE: Galerija Tinje: stalna razstava lesore-
zov Wernerja Berga in razstava Milana
Springerja iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU: K+K center: se jutri,
30.12 bo na ogled razstava »Pozabljeno tabo-
risce Ljubelj-sever«.





MIR V BOSNI IN HERCEGOVINI

Sprte strani naj bi uspešno prestale prvi večji preizkus

Opolnoči je minil rok za umik s položajev v Sarajevu

SARAJEVO (Reuters) - Vse kaže, da bodo sprte strani v BiH uspešno prestale prvi resnejši preskus pripravljenosti, da uresničijo določila daytonskega sporazuma. Do včeraj opolnoči naj bi se namreč končal umik vojskih enot z nekaterih položajev na sarajevski prvi bojni črti, ki jih je izbral Ifor. »Zaenkrat gre vse po načrtih,« je dejal predstavnik Nata. »Res pa je, da si posamezni častniki jemljejo pravico odločanja o premikih svojih enot, zato bomo končno oceno podali šele po izteku predvidenega roka.«

Mirovni sporazum določa, da se morajo muslimanske, srbske in hrvaske sile z nekaterih ključnih položajev vzdolž razmejnih črt v Sarajevu (na primer iz okolice Butmirja, z mostu Vrbanja in iz predmestja Harašnica) umakniti v osmih dneh po uradni predaji mirovne operacije zvezi Nato, torej - do včeraj. Sprva je bila kot skrajni rok za uresničitev dogovora predvidena 11. ura dopoldne, toda lokalni poveljnik Iforja, francoski general Rideau, je rok zaradi manjših - predvsem vremensko in infrastrukturno pogojenih zapletov - podaljšal do polnoči. »Sprte vojske se umikajo. Prepričan sem, da bodo se danes izpolnjene vse nase zahteve in da bodo tam, kjer je bila se včeraj fronta, položaji izpraznjeni,« je bil optimističen podpolkovnik Pernod, tiskovni predstavnik Iforja. Končno in uradno oceno o poteku umika bo danes na novinarski konferenci v Sarajevu podal poveljnik kopenskih sil Nata v BiH, britan-

ski general Walker.

Bosanska prestolnica je nedvomno tisti preskusni kamen, ki bo v največji meri odločal o usodi operacije. Skupno prizadevanje in s tem mirovnega sporazuma. Srbski prebivalci se se vedno niso sprijaznili z dejstvom, da bo v treh mesecih vse Sarajevo prišlo pod nadzor muslimansko-hrvaske federacije. Potem ko je vrhovni poveljnik Iforja, admiral Smith, v torek zavrnil zahtevo s Pal, da naj bi predajo oblasti v srbskih predelih mesta preložili za nedolgočas, se je nadaljeval beg številnih srbskih družin. Opazovalci so poročali, da so Srbi v več primerih pred odhodom požgali svoje domove.

Washington Post je včeraj zapisal, da Pentagon preučuje možnosti za uresničitev predloga generala Walkerja, ki je ameriško vojsko zaprosil za pomoč pri varovanju Sarajeva. Britanski poveljnik naj bi med drugim prošil za najsodobnejšo opremo za odkrivanje in uničevanje virov topovskega in mino-

metnega ognja. Američani so načelno pripravljeni ugoditi Walkerju, vendar pa nekatere politične in vojske kroge skrbi, da bi ZDA s tem prevzele odgovornost za zaščito Sarajeva.

V drugih delih BiH sile Iforja se naprej uveljavljajo načelo »gremo, kamor hočemo« in prevzemajo nadzor nad območji, ki so bila za

pripadnike ZN zaprta. Tako je včeraj kolona španskih oklepnikov iz Mostarja odpeljala proti srbskemu Nevesinju na skrajnem jugovzhodu države, da bi preverila prehodnost glavnih poti. »Ne pričakujemo težav,« je ob tem povedal poveljnik patrulje. »Če pa bomo nanje naleteli, smo jih nedvomno sposobni nevtalizirati.«



Čeprav je orožje utihnilo, pa številni prebivalci Bosne še vedno živijo v skrajni bedi (AP)

V TABORIŠČU KUPLJENSKO ŠE VEDNO ŽIVOTARIJO TISOČI ABDIČEVIH PRIVRŽENCEV

Strah je močnejši od domotožja

VELIKA Kladusa - Videz begunskega taborišča Kupljsko spominja na prizore iz filmov o življenju v srednjem veku. Iz ilovnatih koč in sotorov se valdim, ženske v raztrganih oblačilih v umazanem potoku perejo perilo. Na okoliskih hribih ni dreves, saj so jih podrli in les porabili za kurjavo.

Tik pred božičem je bilo v taborišču Kupljsko, ki leži na bosansko-hrvaški meji, še vedno 14 tisoč beguncev iz Velike Kladuse. »Raje umrem, kot da bi se vrnila domov,« je povedala neka starka. Mnogi so enakega mnenja kot ona. Zimo bodo raje prebili v ilovnatih kočah, kot da bi se vrnil na svoje domove, oddaljene le petnajst kilometrov.

To, kar jih odvraca od vrnitve, je strah pred ma-

scevanjem bosanskih vladnih sil, ki so poleti premagale enote muslimanskega avtonomista in v očeh sarajevskih oblasti izdajalca Fikreta Abdića. Takrat je 22 tisoč ljudi pobegnilo v Kupljsko. Toda kako naj begunci iz različnih narodnostnih skupin spet živijo v sožitju, če to ni mogoče niti med samimi Muslimani? To se sprašujejo tudi stevalni mednarodni opazovalci.

Več kot tri leta vojne je

v Bosni in Hercegovini ustvarilo vzdusje nezaupanja, zaradi katerega nihče noče spadati v eno od etničnih manjšin. Mirovni sporazum, ki je bil podpisan v Parizu, predvideva vrnitev beguncev in beguncev na domove. Število beguncev na ozemlju bosansko-hercegove države ocenjujejo na 1,3 milijona. Toda človekoljubne organizacije za zdaj ne verjamejo v napovedano vrnitev. »Množično vračanje beguncev na domove ni uresničljivo, vsaj ne v bližnji prihodnosti,« meni Mans Nyberg, predstavnik Visokega komisariata za begunce pri Združenih narodih (UNHCR).

»Nezaupanje med narodnostnimi skupinami je veliko,« je dejal tudi Alex Braunwalder, sef Mednarodnega rdečega križa v Zagrebu.

Krajevne oblasti nimajo interesa, da bi sprejele begunce drugih etničnih skupin. Tako so hrvaški vojaki prepredili muslimanskim beguncem, da bi se vrtili na svoje domove v Jajce. Le šestim družinam je uspelo priti mimo kontrolnih točk, medtem ko je načrt predvideval vrnitev 200 družin.

UNHCR je očitno opustil vsakršno upanje, da bi se pregnanci vnovič naselili na domovih, če območje nadzoruje kakšna druga etnična skupi-

na. »Vsaj za zdaj ni Muslimanov, ki bi se vrtili v Banjaluko, ki je pod nadzorom Srbov. Iste oblasti in isti sosedje, ki so jih pregnali, so namreč se vedno tam,« meni Nyberg. Namesto tega si morajo pregnani Muslimani ustvariti nov dom na varnem, toda zanje tujem območju. »Bosanski predsednik Izetbegović v resnici gotovo ni nesrečen, če Srbi zapuščajo svoja stanovanja v Sarajevu,« je dejal predstavnik ene od človekoljubnih organizacij. Množični izgoni med bosansko vojno so se torej - kljub mirovnemu sporazumu iz Pariza - izplačali.

Christian Liebig / dpa

GRADNJA MOSTOV PREK SAVE POTEKA POČASI, A ZANESLJIVO

Američani bodo kmalu odšli v Tuzlo po kopnem

ZAGREB - Gradnja dveh pomembnih mostov, ki ju bo potrebovalo na tisoče ameriških vojakov za prekanje Save in dostop v Bosno, naj bi bila končana do konca tedna, je včeraj sporočil glavni Natov predstavnik za logistiko.

Prenosna mostova bosta zadnji pomembni povezavi v ameriskem vojaškem koridorju, ki povezuje preskrbovalne centre v Nemčiji z Bosno. Pomočnik poveljnika staba za logistiko, kontraadmiral John B. Nathman, je povedal, da so z gradnjo mostov nadaljevali, čeprav je Sava narasla. »Vojski inženirji so vajeni in usposobljeni delati tudi v takšnih razmerah, z razpoložljivo opremo bodo lahko prečkali reko,« je povedal Nathman na tiskovni konferenci v Zagrebu. Ameriške sile gradijo vso potrebno infrastrukturo, nujno za namoestitev mostu, ki je bil med vojno porušen.

Ameriški tanki so včeraj s trajektom prečkali Savo in prišli v Bosno, kjer so prvič prevzeli nadzor vzdolž ceste, po kateri se bodo pripeljali ameriški vojaki, namenjeni v Tuzlo, kjer se bodo srečali s švedskimi vojniki, ki so pod poveljstvom Iforja. Doslej je zaradi vremenskih težav, ki ovirajo polete, v Tuzlo prispel le manjši del Amerikanov.

Nathman je pojasnil, da nameravajo dela na mostovih končati do 30. decembra in da bodo z njima enotam, ki so se doslej večinoma uporabljale zračni most, odprli pot v severno Bosno. Začeli so graditi tudi cestne povezave z Zupanjjo, kjer je bil most čez Savo porušen takoj po izbruhu vojne. Ker je bilo območje na hrvaški strani mostu včeraj delno poplavljen, so vojaki z velikimi naporji opravljali gradbena dela. »Nadaljevali bomo z gradnjo povezav do reke,« je zagotovil general Pat O'Neil. Ko bodo cestne povezave vzpostavljene, bodo inženirji potrebovali le en dan, da bodo namestili pontonska mostova. »Delamo zelo premisljeno, previdno in varno. Ne želimo zaščititi le vojakov, marveč tudi prebivalce na tem ozemlju,« je dejal O'Neil.

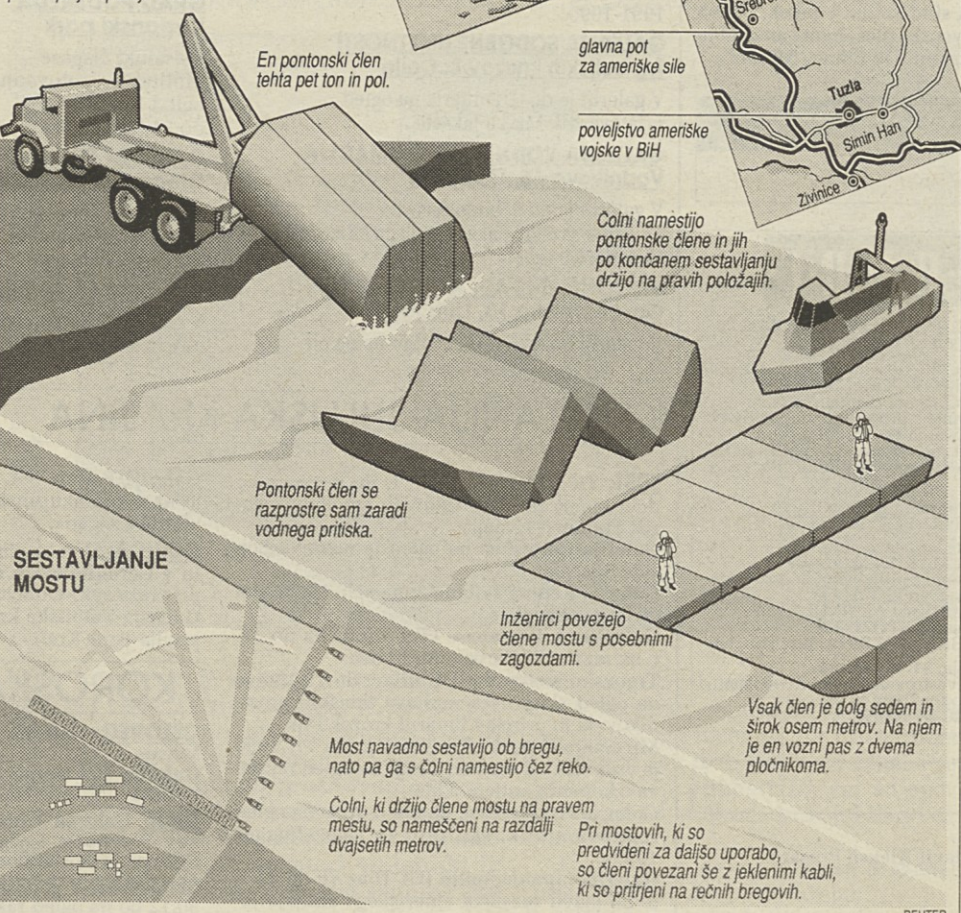
Nathman je po šestih dnevih Iforjeve mirovne operacije dejal, da je pri sprtih straneh opazil veliko pripravljenost za sodelovanje. »Podpisnice mirovnega sporazuma so pokazale razumevanje za določbe, h katerim so se obvezale,« je izjavil. Dodal je, da se je položaj vzdolž bojnih crt začel spreminjati in da se je začela uveljavljati svoboda gibanja tudi za civilno prebivalstvo.

Davor Huić / Reuters

Pontonski most, ki bo prek Save povezoval Bosno in Hercegovino ter Hrvaško, je ključnega pomena za nemoten potek operacije sil Severnoatlantske zveze. Ameriški inženirji naj bi ga postavili do konca tedna.

Pontonski most je sestavljen iz več plavajočih členov, ki imajo nosilnost do 110 ton. Na razmeroma mirni reki lahko inženirji most sestavijo s hitrostjo sedem metrov na minuto, kar je desetkrat hitreje kot sestavljanje mostu iz posebnih splavov.

Dele mostu pripeljejo do reke na posebnih tovornjakih, potem pa jih spustijo v vodo.



NOVICE

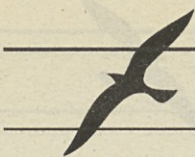
Francoska pilota sta preživela pravi pekel

PARIZ (Reuters) - Francoski tednik Le Canard Enchaîné je zapisal, da so Srbi zelo grobo ravnali s francoskima pilotoma, ki so ju izpustili 12. decembra, čeprav sta pilota dejala, da so z njima ravnali korektno. Le Canard Enchaîné, ki se sklicuje na izjave, ki sta jih pilota dala potem, ko so ju prepeljali v parisko bolnišnico, pa trdi, da naj bi pilota takoj potem, ko sta pristala s padali, najprej grobo pretepli, pri čemer so enemu od njiju zlomili nos. Drugega pilota, ki si je pri pristanku zlomil nogo in zvil glezenj, so prisilili, da si je v bolnišnici, v kateri se je zdravil, ogledal oddelek z ranjenimi srbskimi vojniki. Mladić je pilotoma zagrozil, da bosta morala v primeru, če ne bosta odgovarjala, gledati drug drugega, kako ju bodo mučili. V dokaz, da misli resno, je Mladić pilota prisilil, da je bil vsak od njiju navzoč pri operaciji drugega. Po operaciji so oba zaprli v bunker, kamor so jima vsake tri dni vrgli nekaj hrane, strazarji pa so ju dodobra obrcali in ju strasili z izjavami, da ju bodo vsak čas odpeljali na morišče. Nekaj tednov pred izpustitvijo so z njima začeli ravnati prijazno in ju dobro nahranili, da nista bila videti sestradena.

Srbska opozicija si je omislila lasten parlament

BEOGRAD - Srbske opozicijske stranke so včeraj ustanovile svoj parlament. Na ustanovnem zasedanju tega »vzporednega parlamenta« je bilo 108 poslancev iz petih strank. Opozicija, ki je srbski parlament zapustila, ker je televizija prenehala neposredno prenašati zasedanja, je sklenila, da bo njen parlament redno zasedal vse do vnovične vzpostavitve neposrednih prenosov ali do oblikovanja večstrankarskega upravnega odbora srbske televizije. Opozicijski parlament bo imel svoj poslovnik, sprejemal pa bo zakone, ki bodo ustrezali političnim programom opozicije. Vse odločitve bodo posredovali pravemu parlamentu. Predsednik Srbskega gibanja obnove pa je za najavil ustanovitev opozicijske vlade in skupen nastop na naslednjih volitvah, ki naj bi potekal pod sloganom »Ena lista - poraz komunistov«.

(M. M.)



KOŠARKA / NBA

Po 13 zmagah poraz Chicaga

Dino Radja dosegel 23 točk

NEW YORK - Košarkarsko moštvo NBA Chicago Bulls je doživelo poraz po trinajstih zaporednih zmagah v ameriški poklicni košarkarski ligi. Po dolgem času so zmagali tudi Toronto Raptors proti Milwaukee Bucks. V »hrvaško-srbskem« dvoboju Dina Radja in Vlade Divca so slavili Divcevi Lakersi. »Kel-tom« ni pomagalo niti Radjinih 23 točk. **Izidi:** Toronto - Milwaukee 93:97, Atlanta - L. A. Clippers 94:88, Detroit - Golden State 100:90, Miami - New Jersey 96:93, Indiana - Chicago 103:97, Houston - Vancouver 100:84, Denver - Dallas 114:102, Utah - Portland 114:104, L.A. Lakers - Boston 102:91, Sacramento - San Antonio 115:98.

SMUČANJE / USPEŠNI NASTOPI PRINAŠAJO TUDI ZASLUŽKE

Von Grunigen iztržil največ

Zaradi slabega začetka Tomba šele na 4. mestu - Pri tekačih vodi Daehlie

ZÜRICH - Nemka Martina Ertl in Svicar Michael von Grünigen sta prva po denarnih nagradah, ki sta jih zaslužila na tekmah letošnje sezone za svetovni pokal v alpskem smučanju. Po dvanajstih tekmah letošnje zime je 22-letna tekmovalka iz Lenggrisa dobila 39.600 DEM, kar je skoraj toliko kot v vsej lansk sezoni (41.500 DEM). Serijski zmagovalc von Grünigen (3 zaporedne veleslalomске zmage) vodi po 14 tekmah v moški konkurenci s 120.780 DEM, zvezdnik in nespori kralj lanske zime tudi po denarnih nagradah Alberto Tomba pa si je po slabem letošnjem začetku opomogel in je že na 4. mestu (72.300). Med prvo deseterico sta tudi dva člana slovenske reprezentance: Andrej Miklavc je 7. (33.780 DEM), Urška Hrovat pa 10. (12.700).

Denarne nagrade alpskih smučarjev - moški (po 14 tekmah): 1. Michael von Grünigen (Svica)

120 780 DEM, 2. Hans Knauss (Avstrija) 119 170, 3. Lasse Kjus (Norveška) 97 750, 4. Alberto Tomba (Italija) 72 300, 5. Luc Alphand (Francija) 61 400, 6. Patrick Ortlieb (Avstrija) 38 400, 7. Andrej Miklavc (Slovenija) 33 780, 8. Xavier Gigandet (Svica) 23 200, 9. Christian Mayer (Avstrija) 21 070, 10. Roland Assinger (Avstrija) 20 000; ženske (po 12 tekmah): 1. Martina Ertl (Nemčija) 39 600 DEM, 2. Alexandra Meissnitzer (Avstrija) 35 310, 3. Katja Seizinger (Nemčija) in Elfi Eder (Avstrija) po 24 700, 5. Heidi Zurbriggen (Svica) 22 350, 6. Pica Street (ZDA) 19 910, 7. Michaela Dorfmeister (Avstrija) 18 200, 8. Anita Wachter (Avstrija) 15 100, 9. Pernilla Wiberg (Svedska) 14 400, 10. Urška Hrovat (Slovenija) 12 700.

Vodilni v svetovnem pokalu smučarjev tekačev Norvežan Bjørn Daehlie si je v letošnji sezoni prislužil 33.500 švicarskih frankov iz



nagradnih skladov tekmoval, na drugem in tretjem mestu pa sta že dve ruski tekačici. Ljubov Jegorova si je pritekla 21.650 frankov, Jelena Välbe pa 19.500. Ruske tekačice so v prvem delu svetovnega pokala pobrale več kot dve tretjini nagradnih skladov. Pri moških je na drugem mestu junak zadnjega svetovnega prvenstva Kazahstanec Vladimir Smimov (15.000), ki zaostaja za najboljšima tekmovalkama. Tretji je Finec Jari Isometsä (7.500), četrti pa je Italijan Silvio Fauner (7.100). Pri ženskah je na tretjem mestu Rusinja Larisa Lazutina (9.300), četrti pa je Italijanka Stefania Belmondo (7.950). V svetovnem pokalu med moskimi vodi Daehlie pred Smirnovim(oba na sliki AP) in Faunerjem, pri ženskah pa Jegorova pred Välbejevo in Lazutino.

ATLETIKA / POZITIVEN OBRAČUN IZTEKAJOČE SE SEZONE

Troskokaš Jonathan Edwards in šprinter Michael Johnson zaznamovala leto 1995

Edwards v troskoku skočil dlje kot 18 metrov, Johnson pa je na SP slavil na 200 in 400 m, kjer je le za desetinko zaostal za svetovnim rekordom - Letos 11 izboljšav rekordnih znamk

LONDON - Najbriljantnejša dogodka v iztekajočem letu sta v atletiki vsekakor dosežek britanskega atleta v troskoku Jonathan Edwardsa (na sliki AP) in dvojno zmagovalje sprinterja Michaela Johnsona na svetovnem prvenstvu v Göteborgu. Sicer pa so atleti in atletinje letos izboljšali enajst svetovnih rekordov na prostem, med jemalci pozivil pa je tudi nekaj novih imen.

Edwards in Johnson sta vrhunec kariere dosegla na največjem tekmovanju tega leta - svetovnem prvenstvu. Čeprav sta bila oba v svoji panogi vsaj za razred boljša od ostalih tekmovalcev, pa se njuna dosežka zelo razlikujeta: 29-letni troskokaš iz Britona, ki je imel do svetovnega prvenstva osebni rekord 17.44 metra, je v finalu v Göteborgu z izrednim skokoma 18.16 in 18.29 metra dosegel dva svetovna rekorda v 20 minutah. To sta bila tudi prva regularna skoka v zgodovini atletike, daljša kot 18 metrov. S »skokom v tretje tisocletje« ga je Mednarodna atletska zveza (IAAF) izbrala tudi za najboljšega atleta leta 1995.

Johnson se je moral za zmagovalje nekoliko bolj potruditi. V sedmih dneh je moral kar osemkrat na stezo, preden je na SP zmagal na 200 in 400 metrov, kar doslej ni uspelo se nikomur. 28-letni American je v finalu na 400 metrov z najboljšim časom leta svojo zmagovalno serijo povisil na 46 zaporednih zmag, pri tem pa je le za desetinko sekunde zgrešil svetovni rekord (43, 39). Na 200 metrov pa je s časom 19.79 postavil drugi najboljši izid v zgodovini. Za oba dosežka si je letos prislužil



nagrado Jesse Owens.

Na svetovnem prvenstvu v Göteborgu so izboljšali se dva svetovna rekorda. Amerikanka Kim Batten je 400 metrov z ovirami pretekla v času 52.61, Ukrajinka Inesa Kravec pa je v troskoku za 41 centimetrov izboljšala dosedanja rekord. Nov rekord je sedaj 15.50 metra.

Na ostalih tekmovanjih je najbolj blestel Etiopijec Haile Gebreselassie, ki je potolkel dva svetovna rekorda: na 10.000 in 5.000 metrov. Poleg tega, da je bil Etiopijec že lastnik rekorda na 5 kilometrov, je na začetku sezone s časom 26:43.53 postavil najboljši rezultat še na 10 kilometrov. Kenijec Moses Kiptanui, svetovni rekord na 3.000 metrov čez zapreke, je za kratek čas Gebreselassieju odvzel rekord na 5 kilometrov, vendar je Etiopijec tri mesece pozneje v Zürichu s časom 12:44.39 znova dosegel najboljši rezultat na svetu.

32-letni Ukrajinec Sergej Bubka, ki ima že 18 svetovnih rekordov na prostem in 17 v dvoranah, se je prav tako vpisal med rekorde, vendar nekoliko drugačne. S petim zaporednim naslovom svetovnega prvaka v skoku s palico je postal edini, ki mu je uspelo petkrat

zapored slaviti na največjem sportnem tekmovanju poleg olimpijskih iger.

Nekaj velikih imen, med njimi Alzirec Noureddine Morceli in Moses Kiptanui, je v Göteborgu zabeležilo tretjo zaporedno zmago na SP. Morceli, atlet leta 1994, si je za iztekajočo sezono zadal cilj potolci vse rekorde od 800 do 10.000 metrov. Vseh mu ni uspelo, kljub temu pa je izboljšal kar štiri. V dvorani je bil najhitrejši na svetu na 1.000 in 2.000 metrov, poleti pa je uspešno naskočil tudi rekorda na odprtem na 1.500 in 2.000 metrov. Na SP je nastopil le v teku na eno miljo, kjer je s časom 3:33.73 sicer zmagal, a je veliko zaostal za svojim osebnim dosežkom (3:27.37).

Podobno kot Morceli se je tudi Kiptanui »izpraznil« nekoliko prekmalu, tako da na SP ni mogel pokazati vsega svojega talenta. Junija v Rimu je sicer dosegel svetovni rekord na 5 kilometrov, vendar pa je nato njegova forma padla in briljantnih dosežkov je bilo konec.

Rusinja Olga Kuzenkova v metu kladiva, Cehinja Daniela Bartova in Avstralka Emma George v skoku s palico in Portugalka Fernanda

Ribeiro na 5.000 metrov so ostale rekorde leta 1995.

Postavljen pa je bil se en svetovni rekord - Kubanec Ivan Pedrosa je na mitingu v Sestrieru za centimeter izboljšal rekord Mika Powella v skoku v daljavo, vendar pa je IAAF rezultat razveljavila. Ob skoku Pedrosa je merilna naprava pokazala brezvetrje, vendar se je pozneje na televizijskih posnetkih izkazalo, da je pred napravo za veter stal italijanski trener, zato rekorda niso priznali. Vendar pa iztekajoče se leto ni bilo uspešno za vse atlete. Med razočaranja lahko uvrstimo olimpijskega zmagovalca na 100 metrov Britanca Linforda Christieja, svetovnega rekorderja v skoku v višino Kubanca Javierja Sotomayorja, »kralja« skoka v daljavo Powella, najbolj vsestransko atletinjo na svetu Americanko Jackie Joyner-Kersey, nemško skakalko v daljavo Heike Drechsler in tudi številko ena na 800 metrov Mario Mutolo iz Mozambika.

Največje razočaranje leta je verjetno doživela ameriška sprinterka Gwen Torrence, potem ko je spoznala, da so ji odvzeli zlato kolajno na svetovnem prvenstvu na 200 metrov, ker je med tekom stopila na sosednjo stezo. S časom 21.77 je bila prepričljivo prva, vendar pa so nato zlato okoli vratu obesili Jamajcani Merlene Ottey. Torrencova se je mascevala v stafeti 4 x 100 metrov, kjer je zanesljivo premagala Otteyevno, poleg tega pa je bila izbrana tudi za najboljšo atletinjo leta.

Največ govora glede pozivil je bilo tedaj, ko se je omenjalo kitajske atlete in atletinje. Nekdanja »Majeva vojska«, ki je svet sokirala

leta 1993 na svetovnem prvenstvu v Stuttgartu, kjer so Kitajci osvojili kar štiri zlate kolajne in so bili druga najuspešnejša država, se letos zaradi nesoglasij med atleti in trenerji sploh ni uvrstila na SP. Tako je zdesetkana ekipa iz dežele vzhajajočega sonca osvojila vsega eno srebrno odličje in dokazala, da vsi dosežki v preteklih letih le niso bili samo plod trdega in načrtnega dela.

LOKOSTRELSTVO / NA TEKMI V KRMINU

Tokrat uspešni predvsem v mlajših kategorijah

Pri članih strelci Našega prapora in Zarje manj uspešni

Na medezelnem lokostrelskem tekmovanju, ki je bilo pred kratkim v Krmini, se prestavniki nasih dveh društev (Nas prapor in Zarja) med člani niso najbolje odrezali, medtem ko so v ostalih kategorijah povsem zadovoljili. Med naraščajnicami je namreč zmagala Zarjina lokostrelka Katja Razem (na sliki), med deklicami pa je bila najboljša Janina Cotić (Nas prapor). Med veterani je prvo mesto osvojil član Nasega prapora Giorgio Marino.

REZULTATI
CLANI: 1. Mario Gheršina (Tolmec) 552 (274+278); 2. Moreno Faina (Arc. Intern.) 551 (277+274), 3. Marko Turk (TS) 547 (277+270), 8. Moreno Granzotto (Zarja) 536 (259+277), 9. Josip Kuzmin (Nas prapor) 535 (272+263), 12. Aleksander



Razem 523 (266+257), 13. Bogdan Stopar 521 (261+260), 14. Stojan Razem (vsi Zarja) 520 (262+259).

VETERANI: 1. Giorgio

Marino (Nas prapor) 506 (245+261).

NARASCAJNIKI: 1. Crt Dornik (Isonzo) 559 (277+282), 3. Lorenzo Quintana (Nas prapor) 511 (254+257).

NARASCAJNICE: 1. Katja Razem 519 (263+256), 3. Kristina Berce (obe Zarja) 410 (215+195).

DEKLICE: 1. Janina Cotić 464 (236+228), 2. Silvia Quintana (obe Nas prapor) 398 (186+212).

CLANI (»compound«): 1. Antonio Castorina (Mestre) 576 (287+289), 15. Michele Scotta (Nas prapor) 273+275), 22. Dario Cotić (oba Nas prapor) 517 (254+263).

EKIPNO CLANI: 1. Ascat Trst 1624, 3. Zarja 1580. Prihodna deželna tekma bo 14. januarja v Spilimbergu.

NOVICE

Sebastian Neal že v Veroni

VERONA - Včeraj je v Verono prispel ameriški košarkar Sebastian Neal, ki bo pri Mashu zamenjal poškodovanega Silvestra Graya. Neal je krilni igralec, visok 1, 98 m, doslej pa je odigral tri sezone v ameriskem prvenstvu CBA najprej v Oklahoma Cityju, potem pa v Omahi. V letošnji sezoni je imel povprečno 19 točk in 9 skokov na tekmo. Kdaj bo lahko zaigral v italijanskem prvenstvu, pa je odvisno od hitrosti birokratskega postopka v zvezi z njegovo registracijo.

Odstopil predsednik japonske odbojbarske zveze

TOKIO - Predsednik odbojbarske zveze Japonske Jasutaka Matsudaira je odstopil s svojega položaja. Matsudaira je hkrati podpredsednik Mednarodne odbojbarske zveze in vodilni moz azijske odbojke ter podpredsednik japonskega olimpijskega komiteja. V zadnjem času se je v tisku pojavila vrsta člankov, ki dokazujejo njegovo vpletenost v skandale pri razdeljevanju denarja sponzorjev in pri prodaji vstopnic. Matsudaira je na seji izvršnega odbora japonske odbojbarske zveze zanikal vpletenost v skandal in dejal, da je odstopil zaradi zdravstvenih razlogov. Pričakujejo, da bo kmalu odšel tudi z drugih pomembnih položajev, ki jih se zaseda. Tako se bo končala uspešna pot sedaj 65-letnega nekdanjega trenerja japonske moske reprezentance (v letih 1965 in 1972), ki je svoj trenerski vrh dosegel z zlato olimpijsko medaljo na münchenskih igrah leta 1972.

Slovenci danes proti Rusom

OSLO - Slovenska moska odbojbarska reprezentanca, ki po odpovedi francoske reprezentance sodeluje na mednarodnem turnirju na Norveškem, se bo danes ob 14. uri v Fredrikstadu pomerila z ruskim moštvom St. Petersburgom. Rusi bodo namreč nastopili s svojim najboljšim klubom in ne z reprezentanco. Poleg Slovenije in ruskega moštva bosta na tridnevem turnirju sodelovali se reprezentanci Norveške in Svedske.

SPORED - Fredrikstad (danes): Slovenija - St. Petersburg (14), Svedska - Norveška (17); Oslo (jutri): Svedska - St. Petersburg (14), Slovenija - Norveška (17); Askim (sobota): Svedska - Slovenija (11), St. Petersburg - Norveška (14).

Obvestila

SMUCARSKI ODSEK SPDT
prireja smučarske tečaje v Ravasclettu - Zoncolan od 14. januarja dalje. Vpisovanje na sedežu ZSSDI, Ul. sv. Franciska 20 (tel. 635627) do 5. januarja. Vabljeni!

SK DEVIN
obvesča, da je se nekaj prostih mest za zimo v kraju Alleghe od 1.1 do 7.1. 1996 Za informacije in vpis tel. st. 220423 (Stojan). Pohitite.

SK DEVIN
prireja smučarske izlete z možnostjo tečaja na smučiscih Furlanije-Juljske krajine ali avstrijske Koroske. Prvi izlet bo 7. januarja, izleti pa bodo na sporedu do konca sezone. Informacije za urnik, ceno in rezervacije: Bruno (tel. 200236) ali Franc (tel. 200782).



Horoskop

zapisal
B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: S svojo duhovitostjo boste marsikomu polepsali dan, le vi boste vseskozi turobni. Nič čudnega: kdor zabava druge, ta želi razvedriti sebe. In bolj se mu smejejo, pozneje se strezni.



BIK 21. 4. - 20. 5.: Čeprav niste najbolj pikolovski in sistematični, se boste ob zatonu leta lotili velike čistilne akcije. Ko boste s stanovanjem nared, se lotite še področja, kamor nobena metla ne seže.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Vi boste vztrajali pri enem, partner bo trmaril pri drugem. Kaj bosta torej storila? Eno noč eno, drugo pa drugo, pa si bosta razdelila tako trpljenje kot veselje. Vsota bo enaka radosti.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Vsakdo svojo srečo kuje, če le ima kladivo in nakovalo, pa se kaj ognja na zalogi. Vi imate vse, le da ste pustili, da kladivo zarjavi, nakovalo strohni, ogenj pa se v pepel spremeni.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Trenutek, ko boste začeli uresničevati svojo sijajno idejo, se nezadržno bliža. Morda bodo res tako navdušeni, kot pričakujete, bodo pa tudi zelo nergavi, ko bo napočil čas za pospravljanje.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Mučil vas bo občutek, da ste prezrli nekaj pomembnega, zato boste iskali in iskali, vse dokler ne boste odkrili, da skrbite za prazen nič. Ne zamujate, pač pa se po nepotrebnem utrujate.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: V svoj prednovoletni projekt boste skusali vključiti tudi tiste, ki od praznikov pričakujejo samo obloženo mizo, poln bokal, pa se kup daril, ki jih bo nagradil za hvalenost vaši dobroti.



ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Prevzeti boste, zato se vam bo zgodilo, da boste nekemu namesto dobrodnega nasveta ponudili ruslino kritiko. Ne bo se jezil na vas, bo pa zagotovo praznoval daleč od vaše iskrenosti.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Končno boste svoje življenje postavili pod razumsko lupo in ga ocenili v luči višjih vrednot. Odločitev bo padla: samo se do zlatega gradu, potem pa veselo na delo. Naslednje leto ponovitev.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zadovoljni boste s pogledom nazaj, čeprav se boste zavedali, da bi lahko bilo še boljše. Seveda bi lahko bilo, toda v drugem času in na nekem drugem planetu. Držite se torej njegovih meja.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ko bo ze vse kazalo, da je notranja težava le se preteklost, pa na lepem sok: pojavila se bo pred vami; kakor sitnoba, ki si je postavila rok, tempiran prav na dni, ko je casa na pretek.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nemudoma se boste lotili zamujenih opravkov; nekaj jih boste izpeljali osebno in pisno, ostale pa boste preložili za leto dni, ko se boste spomnili tudi tistih, ki se ne bodo spomnili vas.



Olivia Newton-John s hčerko Chloe



SLAVNA PEVKA IN IGRALKA

Olivia je srečna

Uspelo ji je premagati raka

Olivia Newton-John je zaslovela kot vedno nasmejena igralka in pevka, ki je pred nekaj leti le zaradi svoje neomajne volje premagala raka na dojki. Olivia ima devetletno hčerko Chloe, zato pravi, da je njena najbolj pomembna vloga materinstvo. Ta mesec pa je 46-letna Olivia, doma iz Avstralije, s hčerko Chloe v Parizu uspešno predstavila svoj zadnji album z naslovom Gaia: One Woman's Journey.

Po uspešni operaciji na dojki leta 1992 je Olivia dve leti preživela na svojem posestvu Gaia, kjer je

napisala najbolj čustveno obarvana besedila doslej. »Mislim, da sem se odločila album posneti predvsem zato, ker pesmi opisujejo preproste medčloveške odnose in naravo, ki so veliko bolj pomembni kot materialne dobrine in denar. Takšna filozofija preveva pesmi tega albuma,« je povedala Olivia, ki se je pred letom ločila od moza Matta Lattanzija.

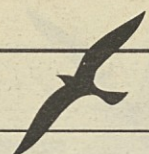
Ker je premagala bolezen in čustvene pretrse, se lahko po njej zgledujejo vsi tisti, ki se bodo morali spoprijeti s podobnimi težavami.



SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	PREISKAVA KRVI Z METODO BARVANJA	PRISTAN. MESTO V ZAHODNI FRANCIJI	PARADIZ, RAJ	POČASEN ČLOVEK	TV VODITELJICA LONGYKA	KATRAN	ALENKA DOVZAN	VELIKA PSIHICNA PRIPRAVLJ. ZA DELO	GLIVICNA BOLEZEN RASTLIN, PLESEN	OSREDNJE ITALIJAN. OPERO GLEDALIŠČE	STAJA V PLANINI	AVTOR: MARKO DRESEČEK	EL. PRIPRAVA ZA OPAZOV. PERIODE EL. NAPETOSTI	SPLIT	MNOŽIČNO ZBOROVANJE NA PROSTEM	MLAJŠA DOBA KVARTARJA (HOLOCEN)	IME IGRALKE DAGOVER	PRIVOTNI PREBIV. APENIN. POLOTOKA	REKA NA ZAHODU RUSKE FEDERACIJE	OBER
LASTNOST KLEPETA- VEGA ČLOVEKA												ZAPUSCINA IZ PRETEK- LOSTI								
RADOVEDNA ZENSKA												PREHOD IZ TRDE OBLIKE V TEKOČINO EDO (KRAJSE)								
SESALEC, KA- TEREGA SA- MICA IMA TRE- BUS. VREČO							ZNAMENIT HOLANDSKI SIR							HETMANSKA OKRAŠENA PALICA NIKELJ						
DEVETI GLASBENI INTERVAL					SEULSKO PRISTANIŠČE (INCHON)	GRŠKI SATIRIK IN KRONIK (EMANUIL)	MAKEDON. PESNIK (DIMITRIJE)										RIMSKI HISNI BOG DEL SKELETA			
AKTINIJ			MLEČNI IZDELEK SVET. ZVEZDA V ORLU				VZDEVEK FR. PISAT. R. GARYA NEPTUNIJ					PIS. LIRSKIH DEL ILIRSKA KRALJICA						NAGEL, SILOVIT NASTOP	ITAL. FILOZOF (BENEDETTO)	IVANKA KRASEVEC
NAJVEČJA IRSKA REKA (368 KM)								OSEBA, KI PIŠE EPSKA DELA	SLOVENSKI SKLAD. IN ARANŽER (ATI)		TORINO RAZLIČNI CRKI			TEŽA EMBALAZE, OVOJNICE	PLEME STARE GRČIJE					
VRSTA NETOPIRJA										SLOV. PUBLICIST (OSIP) PLATINA					KAR OBSTAJA IN SE POJMUJE KOT ENOTA	TV-NOVINAR (PRIMOŽ) SMUČI (NORDIJSKO)				
JEZIK BANTU ČRNCEV V RODEZIJ				OLIVER DRAGOJEVIČ RAZLIČNA SOGLASNIKA			DEJAVNOST POPEVKARJEV ZGOLJ, SAMO													SPIEL- BERGOV VESOLJEČEK
PRVI V SEMENU RAZVIT LIST											DAN V TEDNU						SLOV. PESNIK MERMOJLA			
HOLANDSKI SLIKAR VAN DER NEER					SPOLNOST, EROTIKA					TONE PAVČEK	INDIJANSKO PLEME V ZDA						PREMIKANJE PO ZRAKU			

LETA
APACI,
SEKS,
AERT,
ACE,
TORER,
KLONICNI LISTI,
POPEVKARSTVO,
OD,
ILA,
SARK,
SEST,
LETETCI PES,
JONCI,
TO,
SHANNON,
LIRIK,
AJAR,
SIR,
AO,
LAR,
MILADINOV,
NONA,
BULAVA,
EDAMEC,
VRECAR,
STALITEV,
RADOVEDNICA,
OSTALINA,
KLEPETAVOST,
Vodravno:
RESITEV:



RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Film: Quattro in medicina (kom., VB '54)
11.10	Aktualno: Verdemattina
11.30	Dnevnik 1 iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik, rubrika Business in gospodarstvo
14.05	Kviz: Pronto? Sala giochi (vodi Maria Teresa Ruta)
14.40	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.10	Pronto? Sala giochi (2.)
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia Sera
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Variete: Luna Park - La zingara
20.50	Variete: Carramba! Che sorpresa - Presenečenje (vodi Raffaella Carrà)
23.05	Dnevnik
23.10	Variete: Božične Zvezde
0.00	Dnevnik, zapiski, horoskop, pogovori, vreme
0.30	Variete: Fuori orario, vmes filmi

RAI 2

7.00	Film: Montecristo 70
8.30	Otroski variete
9.30	Potrebujem te
9.40	Rubrika o dnevnih zanimivostih Fuori dai denti
9.45	Sereno Variabile
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I Fatti Vostri
13.00	Dnevnik, rubrika o zdravju in vreme, Potrebujem te, O knjigah
14.15	Variete: I Fatti Vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik - flash
16.05	Aktualne teme: L' Italia in diretta - Italija v živo
17.15	Dnevnik
18.00	Sereno variabile - Oddaja o izletih in potovanjih
18.15	Vreme, dnevnik in sport
18.45	Nan.: I giustizieri della notte - Tezka izbira
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Dnevnik Tg2 ob 20.30
20.50	Film: Un Natale esplosivo (kom., ZDA '89)
22.30	Aktualna odd. Format
23.35	Dnevnik in vreme
0.15	Filmske novosti
0.20	Variete: Fuori orario, vmes filmi

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik, vreme
8.55	Film: La donna del fiume (dram., It. '54)
10.30	Dok.: Zdravje, Kratki, Potovanje po Italiji, Pricenjanja, Filozofija, Media/Mente, Znanstveni dnevnik, Pozor na kritika
12.00	Dnevnik
12.15	Rubrika Telesogni
13.00	Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualna odd.: Articolo 1
15.00	Nan.: I mostri
15.15	Sportno popoldne
17.00	Aktualne teme: Alle cinque della sera - Ob 17-ih
17.55	Dok.: Geo
18.25	Nan.: Blue jeans
19.00	Dnevnik, izdelne vesti
20.00	Variete: Fuori orario - Sto let filma in filmi
23.30	Dnevnik, izdelne vesti
23.45	Boks: Ciaramitaro-Castigliano (IP v musji kat.)
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.00	TV film: Un bambino di nome Gesù
7.30	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Indomabili, 9.00 Cuore ferito, 10.15 Felicità, 10.45 Valeria in Masimiliano, 12.30 Zingara, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	Nad.: Sentieri, 15.15 La forza dell' amore, 16.15 Un volto, due donne
17.15	Dok.: Narod v skladu z zemeljskim ritmom
18.00	Aktualna odd. Giorno per giorno, vmes (19.30) dnevnik in vreme
20.00	TV film: Un bambino di nome Gesù (It.-Nem. '87)
20.30	TV film: Fuga tra i ghiacci (dram., ZDA '90)
22.30	Filmske novosti: Ciak
23.05	Film: Funny Lady (glas., ZDA '74, i. B. Streisand, O. Sharif), 23.30 dnevnik

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodisce (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Film: Ghost (fant., '90, i. P. Swayze, D. Moore)
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1

6.30	Otroski variete, vmes risanke in nanizanke
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odpri studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke
15.00	Variete: Generazione X
16.00	Aktualno: Village
16.15	Nan.: I ragazzi della prateria, 17.15 Druzina Adams, 17.45 Primi baci
18.30	Odpri studio, vreme, 18.45 Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30	Film: I quattro dell' Ave Maria (western, It. '68, i. B. Spencer, T. Hill)
23.00	Film: Tarzan a Manhattan (pust., ZDA '89, i. T. Curtis, J. Lara, K. Crosby)
0.00	Aktualno: Fatti e misfatti
0.40	Nanizanke

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Armonie di gioventù, Gospodarstvo

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.50, 0.20 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L' Uomo Ragno sfida il drago (ZDA '79)
20.30	Film: Airport (ZDA '70)
23.20	Film: Non rubare... se non è strettamente...

RAI 3 slovenski program

Za TAST: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Pisane risanke
20.30 Dnevnik
20.50 Pri nas doma: marka-to-lar-lira... ali dialog-strpnost-sožitje? (ponovitev)

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

08.20	Praznični otroški program: Junaki petega razreda
10.05	4 x 4, oddaja o ljudeh in zivalih
10.50	Starodavni vojskaki, 6. del am. dok. oddaje
11.15	Po domače
13.00	Porocila
13.05	Pisave, ponovitev
14.00	Videostrani
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: Živ zav
18.00	Sorodne duše, 2. del angleške nanizanke
18.30	Umetnost in civilizacija
18.40	Umetniki za svet
18.40	Kolo sreče, tv igrice
19.10	Otrokom za praznike
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Polona Flere-Stas Potočnik: Moja najljubša teta, 3., zadnji del
21.50	Nikar, oddaja o prometu
22.05	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.25	Zarišče
22.45	Poslovna borza
22.55	Sova
22.55	Norec v množici, 1. del ameriske nanizanke

SLOVENIJA 2

12.50	Videostrani
13.00	Euronews
16.05	Tedenski izbor
16.35	Sova, ponovitev
16.35	Noro zaljubljena, 14. del ameriske nanizanke
17.05	Huda telesna poškodba, 4. del an. nadaljevanke
18.00	Regionalni program
18.45	Znanje za znanje, Ucite se z nami
19.15	Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05	Povečava
20.45	100 let živcih fotografij
20.45	Orson Welles: The one-man band, dokumentarni film
22.15	Državljan Kane, ameriški film
00.15	Jazz v Klubu Satchmo
01.05	TV jutri, videostrani

KANAL A

08.05	Novice
10.50	Replika, ponovitev
12.05	A-Shop
14.00	Novice
16.35	Spot tedna, A-Shop
17.00	Dance Session, pon.
17.30	Luc svetlobe, ponovitev
18.15	Generacija transforme-rjev II, ponovitev
18.45	A-shop
19.00	Pika na A
19.35	Zgodovina ameriskega podjetništva, 9. del
20.05	Dežurna lekarna, 59. del spanske serije
21.35	Najbližji in najdražji, ameriški film
23.15	Gost pike na A, pon.

Koper

16.00	Euronews
16.10	Donella del Monaco v koncertu
17.30	Vesolje je...
18.00	Slovenski program, primorski forum
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je...
20.00	Alpe Jadran
20.30	Četrtekova sportna oddaja
21.00	Meridiani
22.00	TV dnevnik
22.15	Euronews
22.30	Karaoke - dobra volja je najboljša, zabavnoglasbena oddaja

ORF Avstrija 1

06.20	Halo, sestra!
06.25	Otroski program
10.30	V osemdesetih dneh okoli sveta, 2. del ameriske pustolovskega TV filma
11.55	Svetovni pokal v smučarskih skokih, prenos iz Oberhofa
14.05	Otroski program: Uganke
14.30	Tim in Stuppi
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise - Nova generacija: Ze videno
16.25	A-Team: Diamantna vročica
17.10	Kdo je sef?, Posteljica, zamenjaj se!
17.40	Zlata dekleta: Karaoke in kamikaze
18.05	Frankie, 2. del nemske mladinske serije
19.00	Pri Huxtablovih, Mala v omari
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Komisar Rex: Ugrabljen
21.05	Kuharski mojstri
21.10	Na jug, Kitajska cetr
22.00	Kobra: Druga najboljša tatica
22.40	Smrtonosni safari, ameriska kriminalka, 1988; po romanu Agathe Christie
00.15	Cas v sliki
00.20	Bitja iz vesolja, ameriški znanstveno-fantastični film, 1979
02.05	Kdo je sef?, ponovitev
02.30	Schiejok, ponovitev
03.30	Dobrodošli v Avstriji

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Schiejok, ponovitev
10.05	Quo vadis?, ameriški zgodovinski film, 1951
12.50	Vreme
13.00	Cas v sliki
13.10	Nava v objektivu, dokumentarni film o snemanju filmov o zivalih
13.55	Dezela in ljudje
14.20	Dokler se ne snidevašpet, 2. del angleško-ameriske serije
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Dva v Avstriji, Leto gre h koncu
21.00	Kuharski mojstri
22.00	Cas v sliki
22.30	Siling, gospodarska oddaja
23.00	Velike dame striptiza
23.50	Pod modro zastavo, petdeset let OZN
00.40	Bolan od ljubezni, francoska drama

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.30 Starigrad; 23.05 Nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.45 Radio Most; studio Koper-Ljubljana-Maribor; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Kdo ve; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Rizi Bizi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Igra; 13.05 Mehurčki; 13.35 Glasbena mladina; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Izvirni in priredbe; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva Simf. RTVS; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska, vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Izmenično Od otroštva do mladosti in Zdravnikovi nasveti; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.10 Pozor, NLP; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.00 Hit N. Gorica; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrčalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po

željah; 16.00 Modri val; 18.45 Jazz; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.20 Borza; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket; 16.10 Spoznajmo se; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Kdo bo koga; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski pr. RK.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Pleski berluzjak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr.

Radio Študent

11.00 Preklop; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 Recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, Jocular); 17.00 Borzni parket; 19.00 TB: Slant - The Canning Town Chronicle; 22.00 Omiljeni DJ Jure & Napstop skupine Hic et Nunc.

Radio Trst A

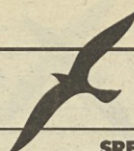
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zdravje v rokah tretjeplčasnikov; 8.40 Glasba; 9.15 Odpri knjiga; Oblomov (r. M. Prepeluh, 10. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 KZ Ave; Božične pesmi; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diaganale; 15.00 Soft music; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Koncert božičnih pesmi v stolnici sv. Justa; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v glasu.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna-Zila.



VREMENSKA SLIKA

Nad Alpe se je prehodno razširilo območje visokega zračnega pritiska. V visinah priteka k nam hladen in nekoliko bolj suh zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.



DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.44 in zšlo ob 16.23. Dan bo dolg 8 ur in 39 minut. Luna bo vzšla ob 11.31 in zšla ob 24.00.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	27.12. povprečna 6.00-7.00	26.11. 24-urna max. urna
Ljubljana Figovec	4	5
Maribor	-	23
Celje	-	15
Sostanj	-	11
Veliki vrh	-	32

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

Dopoldne bo vremenski vpliv ugoden, popoldne bodo vremensko občutljivi ljudje spet imeli manjše vremenske pogojene težave. Tudi spanje bo moteno.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	110
Ribniško Pohorje	60
Rogla	90
Kope	60-70
Cerkno	50
Kranjska gora	65
Kanin	170

Na Kaninu zaradi burje za zdaj kroznokabinska zicnica se ne vozi. Smucisce Cerkno bo začelo obratovati danes. Delno obratujejo naprave v Podkorenu, na drugih omenjenih smuciscih pa naprave obratujejo. Tekaske proge so urejene na Rogli. Dostop na Roglo, Kope, Mariborsko in Ribniško Pohorje je možen z zimsko opremo.

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

	°C	cm
500 m	2	
1000 m	1	25-45
1500 m	1	30-50
2000 m	0	
2500 m	-1	150-180
2864 m	-2	

Snežna odeja je mehka in se globoko predira. Veter se prenaša sneg. Zaradi velike količine novozapadlega snega in zaradi vetra je tveganje pred snežnimi plazovi veliko, največje v visokogorju Julijskih Alp 4. stopnje, drugod pa 3. po petstopenjski lestvici.

DANES



JUTRI



SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Škotinji se veselita avstralske toplote

Norvežanu je uspelo



Medtem ko je Škotska vklejnjena v sneg in led, se mladi Škotinji veselo kopata v avstralskem Sydneyju, kjer visoka temperatura kar vabi v osvežilno morje (AP)

PUNTA ARENAS - Norveški pustolovec Borge Ousland (na sliki AP) je po petdesetdnevem pesčenju po ledu in snegu končno dosegel Južni tečaj. Podvig mu je uspel že v četrtek, ciljske oblasti v Punta Arenasu pa so vest sporočile z nekajdnevno zamudo. Borge Ousland dnevno pesači po 10 ur, za seboj pa vleče 180-kg logramske sani. Sedaj bo z Južnega tečaja poskušal doseči antarktično bazo McMurdo na Rossovem morju. Če mu bo to uspelo, bo Borge Ousland prvi človek, ki je sam na Antarktiki prepešal 2.600 kilometrov. Vsak čas bi moral na Južni tečaj prispeti tudi Poljak Marek Kaminski, ki je podoben podvig začel pred šestdesetimi dnevi.



Impotenca zaradi vode

BONN - Voda, ki se pretaka po vodovodnih ceveh, bi bila lahko vzrok moške impotence. V Nemčiji je preplah sprožil socialdemokratski poslanec Klaus Lennartz, ki je zadalžen za stike s tiskom o naravovarstvenih vprašanjih. Po njegovem je tega krivo dejstvo, da številne nemške občine pridobivajo pitno vodo s prefiltriranjem rečne vode, v katerih so tudi čistilni ojačevalci, ena od sestavin pralnih praskov. Pri kemičnem odstranjevanju čistilnih ojačevalcev pa nastanejo navidezno nedolžni alkifenoli, ki pa vsebujejo precejšnje količine ženskih hormonov estrogenov. Ti zmanjšujejo število moskih semenčic in so torej posredno krivi tudi za moško impotenco. Nemsko ministrstvo za zdravstvo je poskušalo zavreči Lennartzovo tezo s trditvami, da niso znani učinki v alkifenolu prisotnih estrogenov.

Prebičali petnajst mladih, ki so plesali in popivali

KARTUM - Neko islamsko sodišče je v sudanskem glavnem mestu obsodilo na bicanje petnajst fantov in deklet med njimi tudi dva tuja državljana, ker so plesali in med zabavo pili alkoholne pijače. To je včeraj zapisal sudanski vladni dnevnik Al Sudan al Hadis, ki je navedel, da bodo morali mladi plačati tudi denarno kazen, v nasprotnem primeru bodo morali v zaporu odsedeti tri mesece. Dvojico tujcev so zaradi posesti hasisa obenem pogojno obsodili na tri mesece zapore. Dnevnik je navedel, da je policija v ponedeljek zvečer vdrla v neko stanovanje in aretirala 92 fantov in deklet, med katerimi tudi nekaj diplomatov, ki »so plesali in se nedostojno obnašali«. Policija je v stanovanju zasegla ogromne količine alkohola in tudi nekaj hasisa. Večino aretiranih so kasneje izpustili, zadržali so le petnajstero, ki so jo v torek obsodili. Dnevnik Al Sudan al Hadis je obenem zapisal, da je neko tuje veleposlanstvo mlade prepričalo, da se udeležijo te »nespodbodne zabave«. Od leta 1989 je sudanski islamski režim v državi uvedel koransko pravo.